

Pomyślne oznaki gospodarcze na rok 1948 Wkraczamy w drugi decydujący etap Narodowego Planu Gospodarczego

Sprawozdanie Komisji Sejmowej o państwowym planie inwestycyjnym

Trzecim punktem porządku dziennego 37 sesji sejmowej było sprawozdanie Komisji Planu Gospodarczego o projekcie ustawy o Państwowym Planie Inwestycyjnym na rok 1948. Sprawozdanie złożył poseł Rapaczynski (PPS).

Sprawozdawca kładzie na wstępie nacisk na następujące cechy naszego rozwijającego się planowania inwestycyjnego: 1) wzrost zakresu działania planu, który obejmuje już całość inwestycji sektora państwowego, znaczną część — spółdzielczego i poważną część — prywatnego; 2) wzrost pewności planowania, co znalazło potwierdzenie w wysokoprocentowej realizacji planu w roku 1947.

Stały wzrost zakresu planowania charakteryzują następujące cyfry: w roku 1946 plan obejmował około 60% całości ruchu inwestycyjnego, w roku 1947 — około 66%, a w roku 1948 obejmuje prawie 75% ogółu inwestycji. Plan inwestycyjny na rok 1947 został ustalony początkowo, pod względem finansowym na 90 miliardów zł. Suma ta została jednak następnie powiększona, na co wpłynęły okoliczności niesprzyjające wykonaniu planu, jak opóźnienie sezonu inwestycyjnego, zeszłoroczne klęski żywiołowe oraz opóźnienie dostaw zagranicznych itd. Musiało to spowodować zwiększenie środków krajowych, które umożliwiły realizację planu.

W konsekwencji plan inwestycyjny

na rok 1947 zamknął się sumą 116 miliardów zł. Ogólne wykonanie planu pod względem finansowym można przyjąć jako zbliżone do 100%, przy czym realizacja planu trwa jeszcze w pierwszym kwartale br.

OŚIĄGNIĘCIA 1947 ROKU

W komunikacji na czczo wysuwa się odbudowa i wyposażenie kolei, jak również odbudowa dróg i mostów. W 1947 r. przebudowano 1.120 km dróg i 6.700 m bież. mostów. W portach odbudowano: 17.300 m kw. powierzchni magazynów w Gdańsku, 1.140 m bież. nabrzeży i 770 m bież. falochronów w Gdyni oraz 12 dźwigów i 50.000 m kw. magazynów w Szczecinie.

Plan odbudowy wykonano średnio w 88 proc., przy czym należy zaznaczyć, że sezon budowlany jeszcze trwa. Plan odbudowy Warszawy wykonano w 87%, innych miast w 90% wsi — w 89 proc. Odbudowano 35.000 i zabezpieczono 6.000 izb mieszkalnych, w tym 10.000 — dla górników. Na wsi odbudowano 38,7 tys. zagrod.

W rolnictwie i przemyśle ogólnie dotychczasowe wykonanie planu określić można na 85%. W przemyśle ta część planu, która opierała się o środki krajowe, wykonana została w wysokim stopniu, w niższym natomiast stopniu część,

która zależna była od importu z zagranicy.

Dobre prognozy na rok 1948

W roku bieżącym mamy sytuację o wiele lepszą niż w ubiegłym opanowaliśmy wyższe ceny, sytuacja skarbową jest pomyślniejsza, rekordowe wykonanie zeszłorocznego planu pozwala na optymistyczne spojrzenie w przyszłość. Nominalna suma przedłożenia rządowego zamknięcia się kwotą 190,6 miliarda zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym realne rozmiary planu wzrosły o 19%. Obciążenie dochodu społecznego inwestycjami spada jednocześnie z 22,4 do 20,4%.

Rozkład wydatków wskazuje na priorytet inwestycji przemysłowych, w przeciwieństwie do planu 1946 r., który dawał pierwszeństwo komunikacji.

Pokrycie wydatków zapewnione zostało przy pomocy nadwyżek budżetowych, dalszej mobilizacji należności UNRRA, przymusowych oszczędności, rozbudowy środków własnych przy stałym odradzaniu się oszczędności dobrobytnych itd. W ogólnym planie finansowym państwa, wymagającym mobilizacji około 600 miliardów zł, wydatki inwestycyjne osiągną 40% przy stałej tendencji wzrostu. Plan inwestycyjny finansowany jest ze środków krajowych. Zagraniczne dostawy kredytowe w bieżącym roku sięgną prawdopodobnie kwoty 87 tys. dolarów, przy czym cyfra ta nie obejmuje kredytów, które otrzymamy od Związku Radzieckiego w wyniku umowy o dostawie sprzętu przemysłowego. Kredyt ten, sięgający 450 mil dolarów, rozłożony został na lata 1948—56, przy czym już w bież. r. przewidujemy zapoczątkowanie dostaw urządzeń dla hut, fabryk samochodów, fabryk nawozów sztucznych itp.

PRZEMYSŁ

W przemyśle większość inwestycji idzie na te gałęzie, które stanowią podstawę produkcji innych przemysłów. Przemysł węglowy otrzyma 13,4 miliarda zł, energetyczny — 8,3 miliarda zł, hutniczy — 8,9 miliarda zł, metalowy — 8,2 miliarda zł, chemiczny — 7,5 miliardów zł, włókienniczy — 5,7 miliarda zł.

W przeciwieństwie do roku ubiegłego w roku 1948 ponad 50 proc. nakładów przypada na inwestycje nowe. Należy tu wymienić budowę 12 nowych wielkich zakładów przemysłowych, jak: fabryka samochodów ciężarowych w Stajachowicach, która da rocznie 10.000 wozów; dalej: inwestycje w fabryce „Rokita” oraz w zakładach Dwory k. Oświęcimia, które wytwarzać będą benzynę syntetyczną, w fabryce łożysk kulkowych, w fabryce traktorów, w kopalniach „Gigant” i „Wesoła”.

KOMUNIKACJA

Komunikacja wraz z łącznością, żegluga i portami zainwestuje 47,6 miliarda zł. Obok odbudowy i rozbudowy węzła warszawskiego wysuwa się jako problem pierwszej wagi odbudowa portu i węzła kolejowego w Szczecinie. Po skoncentrowaniu nakładów w roku 1947 na środkowym obszarze Wybrzeża na plan pierwszy wysuwa się Wybrzeże Zachodnie. Rok 1948 przyniesie podniesienie zdolności produkcyjnych stoczni na skutek inwestycji sięgających 700 milionów zł.

ROLNICTWO

Inwestycje rolnicze przeprowadzane są w dużej mierze poza planem. Dotyczy to

Do Warszawy przybyła jugosłowiańska delegacja handlowa

Dnia 24 bm. przybyła do Warszawy 10-osobowa delegacja handlowa rządu jugosłowiańskiego pod przewodnictwem wiceministra handlu zagranicznego Jugosławii p. Branko Zlatarica. Delegacja ma na celu przeprowadze-

nie rokowań o zawarcie układu handlowego o wymianie towarowej na rok 1948 — w ramach podpisanej w Warszawie w maju 1947 roku 5-letniej umowy gospodarczej pomiędzy obu za-przyjaźnionymi krajami.

Należy zaznaczyć, że po stronie eksportu z Polski do Jugosławii, listy towarowe, przewidziane w pięcioletniej umowie, obejmują m. in. następujące artykuły: żelazo, wyroby hutnicze, waskotoryowy tabor kolejowy, koks i węgiel, maszyny włókiennicze, sprzęt elektrotechniczny oraz maszyny dla przemysłu papierniczego, które mają być dostarczone w okresie późniejszym.

Z Jugosławii do Polski mają być importowane m. in. koncentraty cynku, ołowiu, chromu, rudy chromowej, piryt, bauxyt, antymon, miedź, skóry i garbniki, konopie, pakuły i chmiel. (PAP)

Schuman prześlizgnął się

Jak już donosiliśmy, premier Schuman postawił w Zgromadzeniu Narodowym sprawę wotum zaufania, w związku z żądaniem natychmiastowej wymiany równowartości za złożone w depozyty banknoty 5 000 frankowe. W głosowaniu rząd Schumana uzyskał nieznacznie większość głosów, a to 291 na 268. (PAP)

Wallace demaskuje „plan Wall Street” i ogłasza własny program pomocy Europie

Określając amerykański „plan odbudowy Europy”, zainicjowany przez min. Marshalla w czerwcu ub. r. jako „plan Wall Street”. B. wiceprezydent Stanów Zjedn., a obecny niezależny kandydat na prezidenta Henry Wallace oświadczył, że plan ten świadomie projektuje obniżenie stopy życiowej państw zachodnio-europejskich w 1952 r. poniżej poziomu przedwojennego. Wallace przedstawił własny 8-punktowy plan odbudowy, który byłby skierowany przez Narody Zjednoczone.

Henry Wallace złożył swe oświadczenie przed komisją spraw zagranicznych Izby Reprezentantów, która wysłuchuje opinii wybitnych obywateli amerykańskich na temat planu Marshalla. Henry Wallace, który przed tygodniem został zaproszony przez komisję do wyrażenia swej opinii, odczytał wczoraj swe 29-stronicowe oświadczenie na ten temat.

Wallace podkreślił, że przy opracowywaniu planu współpracowali bankierzy z Wall Street i że plan ten sporządzony został jedynie w tym celu, by przynieść im jak największe zyski. Niezależny kandydat na prezidenta podkreślił, że według cyfr opublikowanych przez departament stanu, kraje zachodnio-europejskie będą konsumowały w 1952 roku o 5% mniej chleba, 22% mniej masła i tłuszczów, 16% mniej cukru, 18% mniej mięsa i 17% mniej mleka, niż w okresie połowicznej depresji gospodarczej 1934—43 r.

Niemcy znajdują się na pierwszym miejscu w tym planie. Rząd amerykański w drugiej połowie 1947 roku dostarczył do Bizonii cztery razy więcej pszenicy, niż do Włoch lub Francji,

gdzie racje chleba są niższe niż w amerykańskiej i angielskiej strefie okupacyjnej w Niemczech.

Departament stanu zredukował minimalne żądania państw zachodnio-europejskich w dziedzinie wyposażenia przemysłowego, krytykując je przy tym za „zbyt ambitne plany w rozwoju przemysłu maszynowego i budowlanego”.

Wallace przedstawił swój własny plan, obliczony na 10 lat. Plan kosztowałby 50 miliardów dolarów i obejmowałby następujące punkty:

1. Doprowadzenie do stanu samowystarczalności rolnictwa i przemysłu narodów zniszczonych.
2. Zmodernizowanie rolnictwa i odrobienie szkód w tej dziedzinie.
3. Wszystkie państwa objęte planem, nie tylko korzystałyby z pomocy, ale miałyby obowiązek wnieść wkład do ogólnego planu odbudowy.
4. Pierwszeństwo powinny mieć narody zniszczone przez agresję faszystowskiej osi, bez względu na politykę prowadzoną przez dane państwo.
5. Do pomocy nie powinny być dołączone żadne warunki polityczne.
6. Fundusz Narodów Zjedn. powinien być używany tylko na cele pokojowe z całkowitym wyłączeniem celów wojennych.
7. Powinno się stworzyć światowy spichlerz zboża.
8. Ruhra powinna być poddana międzynarodowej kontroli 4 mocarstw, a jej produkcja powinna iść na potrzeby odbudowy Europy. (API)

Premier Groza w drodze do Polski

Z Bukaresztu wyjechał pociąg specjalny, którym udała się do Warszawy rumuńska delegacja rządowa. W skład delegacji, na której czele stoi premier Groza, wchodzi m. in. minister spraw zagranicznych Anna Pauker i minister spraw wewnętrznych Gregorescu. (PAP)

Nowy rząd Czechosłowacji Prez. Benesz przyjął listę nowego gabinetu koalicyjnego Gottwalda

W dniu wczorajszym prezydent Benesz przyjął rezygnację 12 ministrów czechosłowackiej partii narodowo-socjalistycznej, partii ludowej i słowackiej partii demokratycznej.

Pisma praskie, wydane wczoraj po południu, podały skład nowego gabinetu. Doniesienia agencji prasowych powiadają, że prezydent Benesz przyjął listę gabinetu przedłożoną przez premiera Gottwalda. Przypuszcza się, że prezydent przemówi dziś do narodu.

Premier Gottwald przedstawił listę swego gabinetu wczoraj rano. Udał się on do pałacu w towarzystwie Noska i Zapotockiego Z kolei prezydent Benesz przyjął marszałka parlamentu Da wida, który jest narodowym socjalistą. Równocześnie podano do wiadomości, że doszło do ugody między prawym a lewym skrzydłem partii socjal-demokratycznej, która zgodziła się na listę nowego rządu. (p. r.)

Skład rządu jest następujący:

Premier — Klement Gottwald (czeska partia komunistyczna), wicepremierzy — Wiliam Siroky (słowacka partia kom.) Bohumil Lausman (przewodn. partii socj.-dem.), Antonin Zapotocky (prez. kom. centr. zw. zawodowych), minister spr. zagr. — Jan Masaryk (bezpartyjny), podsekretarz stanu w min. spraw zagr. — dr Vlado Clementis (słowacka partia kom.), minister obrony narodowej — gen. Ludwik Svoboda (bezpartyjny), podsekretarz stanu w min. obrony narodowej — Sevcik (słowackie stronnictwo demokratyczne), minister przemysłu i handlu — Zdenek Fierlinger (partia socjal-dem.), minister aprowizacji — inż. Ludmila Jankovcova (partia socjalistyczna), minister rolnictwa — Julius Duris (słowacka partia kom.), minister spraw wewn. — Vaclav Nosek (czeska partia komunistyczna) minister inf. — Vaclav Kopecky (czeska partia kom.), minister skarbu — dr Julius Dolansky (czeska partia kom.), minister komunikacji — Alois Petr (stronnictwo ludowe), minister poczty — dr Neuman (partia narod. socj.), minister handlu zagr. — dr Gregor (czeska partia kom.), minister sprawiedliwości — dr Aleksy Cepicka (czeska

partia kom.), minister zdrowia — ks. Plojhar (stronnictwo ludowe), minister handlu wewn. — Franciszek Krajcir (czeska partia kom.), minister techniki — prof. dr Slechta (partia nar. socj.), minister unifikacji — dr Srobar (demokrata słowacki), minister oświaty — dr Zdenek Nejedly (czeska partia kom.), minister opieki społecznej — Evzen Erban (partia socjal-demokratyczna). (PAP)

Kontrolerz Marshalla rozpoczyna latem nową inwazję na Europę

Jak komunikuje korespondent Reutera z Waszyngtonu, Europa może spodziewać się latem br. „nowej inwazji”, która będzie miała nieco mniejszy zakres niż w roku ub.

W roku bież. wybiera się do Europy misja komitetu kongresowego, zorganizowanego celem sprawowania kontroli nad „postępami odbudowy” i złożenia sprawozdania swym kolegom. Senator Vandenberg zapowiedział, że Kongres opierać się będzie na sprawozdaniach, złożonych przez Komitet. (PAP)

Zamiast kary za zbrodnie wojenne Kopf otrzymał awans na marszałka senatu

We Frankfurcie nad Menem dokonano otwarcia pierwszego posiedzenia rady krajów Bizonii. Rada krajów pełni w zachodnich Niemczech rolę izby wyższej parlamentu (senatu) i posiada prawa weta w stosunku do ustaw uchwalonych przez radę gospodarczą (izbę niższą parlamentu).

Specjalne zainteresowanie budzi fakt, iż od 1 kwietnia r. b. przewodniczącym senatu Bizonii ma zostać obecny premier Dolnej Saksonii — Wilhelm Kopf. Władze brytyjskie oficjalnie odmówiły wydania go jako zbrodniarza wojennego Polsce, a Niemcy za zgodą Anglo-

sasów uczynili go głową senatu zachodnich Niemiec.

W Berlinie mówi się zupełnie otwarcie, iż Niemcy zdemaskowani jako hitlerowcy w szybkim tempie robią zwrotne kariery w strefach zachodnich. (API)

Przez radio

Aleksander Ławriszczew mianowany został nowym ambasadorem ZSRR w Turcji.

Wobecności prezydenta Auriola odbyło się w Paryżu posiedzenie Najwyższej Rady Obrony Narodowej. Rozpatrzone m. in. wniosek o przedłużenie służby wojskowej do 18 miesięcy.

Były przywódca Centrum niemieckiego i kanclerz z 1930—32 roku Heinrich Brüning, który przebywał od wielu lat w Ameryce, postanowił powrócić na stałe do Niemiec.

Gen. Koenig zakazał oddziałom francuskim brania udziału w uroczystościach z okazji 30-lecia Armii Czerwonej, które odbyły się w Poczdamie.

Z Londynu wyleciało do Australii pięciu wybitnych uczonych niemieckich. Dziesięciu dalszych niejedno w najbliższej przyszłości. Uczelniami ci zostali zaangażowani przez australijską misję naukową i przemysłową.

Na służbę obecnego konsula USA w Monachium z pewną milionerką amerykańską, uczestniczyli m. in. książę niemiecki Albrecht v. Bayern i znany ze współpracy z Hitlerem, b. regent Węgier, admirał Horthy.

Memorandum Beneluxu zaleca przede wszystkim pakt przeciw agresji niemieckiej

W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że rząd Beneluxu (Belgii, Holandii, Luxemburgu) przedłożył memorandum w sprawie paktu Unii Zachodniej proponowanej przez Bevin. Memoriał zawiera 9 punktów.

Państwa Beneluxu witają z radością wysiłek w kierunku stworzenia Unii. Państwa Beneluxu uważają, że zasadniczym celem nowego związku (Unii) jest zawarcie paktu wzajemnej pomocy, paktu, któryby przewidywał przede wszystkim natychmiastową konsultację w razie zagrożenia bezpieczeństwa państw podpisujących pakt.

Rządy Beneluxu wyraźnie stwierdziły jednak w swym memorandum, że przyjmą idee związku (Unii) w tym wypadku, gdy kraje te (Beneluxu) będą od pierwszej chwili włączone i będą mogły brać udział w dyskusji dotyczących Niemiec. Pakt ten powinien być skierowany zdaniem państw Beneluxu przeciw agresji niemieckiej i agresji państw działających wspólnie z Niemcami. Pakt powinien przewidywać automatyczne, zgodne wystąpienie w wypadku, gdy choćby tylko jeden członek był zagrożony przez agresję niemiecką.

Zdaniem państw Beneluxu ostatecznym celem związku (Unii) jest osiągnięcie unii gospodarczej i celnej państw podpisujących pakt. W tym celu państwa Beneluxu uważają za słuszne zwołanie konferencji tych państw. Państwa Beneluxu uważają jednocześnie za konieczne osiągnięcie porozumienia w sprawach gospodarki światowej. (API)

Układ w sprawie rapatriacji

W dniu 24 lutego we francuskim ministerstwie spraw zagranicznych podpisany został układ o repatriacji Polaków zamieszkałych we Francji. (PAP)

Rolnictwo i nauka

Polska ma szereg rolniczych zakładów badawczych jak Puławy, Sobieszyn, które egzystują już wiele lat i których wyniki badań cenione są za granicą.

Zachodzi jednak pytanie, w jakiej mierze chłop polski korzystał dotąd z wyników naukowego polskiego doświadczenia.

Po bliższym przyjrzeniu się temu zagadnieniu dojdziemy łatwo do wniosku, że stosunkowo liczne badania rolnicze, przeprowadzane w Polsce w latach 1920—1939 tylko w bardzo małym stopniu docierały do gospodarzy.

Koła doświadczenia zakładane były przeważnie przez obszarników, którzy sądzili, że zajęcie się w majątkach badaniami rolniczymi może ich uchronić od parcelacji.

Po najeździe hitlerowskim zakłady badawcze, w większej ilości zdewastowane, wraz z majątkiem byłych Izb Rolniczych przejął Związek Samopomocy Chłopskiej.

Brak odpowiednich funduszy oraz nawał wielu zagadnień, którymi musiał zająć się Związek Samopomocy Chłopskiej, nie pozwolił wszędzie na należyte rozwinięcie badań naukowych.

Wykonanie Narodowego Planu Gospodarczego na odcinku rolnictwa wymaga od nauki polskiej natychmiastowej odpowiedzi na wiele technicznych zagadnień. Odpowiedzi wyczerpującej nauka polska dać nie mogła, gdyż poszczególne zakłady uniwersyteckie z jednej strony, następnie Państwowy Instytut Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Bydgoszczy i Gorzowie oraz Zakłady Doświadczenia będące w użytkowaniu Związku Samopomocy Chłopskiej z drugiej strony — pracowały — że się tak wyrażę — w rozsypane — bez jednolitego planu państwowego.

W tym stanie rzeczy Ministerstwo Rolnictwa postanowiło natychmiast zmienić ten niekorzyst-

ny stan rzeczy i podporządkować wszystkie zakłady doświadczenia jednemu planowi działania.

Przy Ministerstwie Rolnictwa powstała Naczelna Rada Naukowa, która wytycza program pracy. Zakłady doświadczenia zootechniczne i roślinne zostaną wszystkie oddane Państwowemu Instytutowi Gospodarstwa Wiejskiego. Dla usprawnienia administracji i badań Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego (w skrócie P. I. N. G. W.) otworzy w całym państwie 6 oddziałów.

Z badań zootechnicznych wysuwają się zagadnienia, gdzie leży granica intensywnego żywienia inwentarza przy zachowaniu opłacalności. Rolników interesuje zagadnienie, w jakim stopniu można rozbudować produkcję paszy we własnym gospodarstwie, by zmniejszyć do minimum zakup paszy treściwej.

Z badań nad produkcją roślinną wymienić należy zbadanie, jakie nowe odmiany roślin uprawnych wydają największy plon. Poza tym mało badań dotychczas przeprowadzono nad roślinami olejnymi. W produkcji białka na glebach piaszczystych prawdziwy przewrót w dawnych pojęciach spowodowało wyhodowanie przed wojną łubinu bez goryczy. Jest to nowa roślina, której uprawa musi być szerzej zbadana. Są i inne rośliny, na które doświadczalnicy zwracają uwagę, jak Topinambur, nostrzyk i inne, które mają ciekawe właściwości i których przydatność dla gospodarstw chłopskich nie jest dotychczas dostatecznie określona.

Ważnym jest, by obserwacje i wyniki badań były jak najbardziej uprzyśtępnione dla chłopów, którzy oczekuje od nauki prostych i jasnych wskazań, jakimi metodami zapewnić może najszybciej, podniesienie produkcji zboża, mięsa i tłuszczów.

Inż. D. Starzeński

Kariera pastora Niemoellera

(Od specjalnego korespondenta „API“)

Berlin, w lutym.

Jedną z najbardziej popularnych postaci w Niemczech był pastor ewangelicki Niemoeller.

Prusak zmienia swe oblicze

Były oficer armii niemieckiej w czasie wojny światowej, nawrócony jakby się zdawało do pacyfizmu, nie był na rękę rządowi Hitlera. Jeszcze przed wybuchem II wojny światowej, Niemoeller zostaje aresztowany i osadzony w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen. Stał się wówczas dla wielu symbolem człowieczeństwa, walczącego z tyranją.

Po kapitulacji, już na wolności, Niemoeller głosi tezę o zbiorowej odpowiedzialności narodu niemieckiego za zbrodnie popełnione przez reżim hit-

rowski. Wystąpienia te zyskały mu sympatię w świecie, a równocześnie spowodowały liczne protesty Niemców. „Tylko wówczas, gdy każdy z nas uzna się współwinowajcą zbrodni, popełnionych w ciągu 12 lat panowania hitlerowskiego, znajdziemy drogę, która wyprowadzi nas ze stanu obecnego chaosu.“ Oświadczenie to powitano zostało burzliwymi protestami i demonstracjami studentów. Jego aureoli męczennika i bojownika sprawiedliwości dziejowej, nie zdołało zaćmić nawet powtórne uporczywe twierdzenie, że zgłosił wobec władz obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen służące oświadczenie, że po raz drugi, jak w wojnie poprzedniej, chce służyć w armii niemieckiej jako komendant łodzi podwodnej.

Marsz. Keitel, prawa ręka Hitlera

w Wehrmachcie, odrzucił przyjęcia Niemoellera, który — zdaniem jego — stał się „człowiekiem niegodnym mundurów oficerskich.“

Wyszło sztydło z worka

W roku 1947 ogłoszono protokół śledztwa, przeprowadzonego po aresztowaniu Niemoellera, przed osadzeniem go w Sachsenhausen.

Jak wynika ze stenogramu śledztwa, Niemoeller m. in. przyznał, że od szeregu lat głosował stale za Hitlerem.

Po ogłoszeniu tego dokumentu powstała burza w prasie niemieckiej. Organizacja „Ofiar faszyzmu“ postanowiła skreślić Niemoellera z listy członków.

W r. 1948 na synodzie kościoła ewangelickiego w Hesji, Niemoeller wygłosił płomienną mowę, w której potępił eliminowanie z życia niemieckiego elementów hitlerowskich. Niemoeller stwierdził, że usuwanie byłych hitlerowców z urzędów i z wpływowych stanowisk oraz nakładanie kar majątkowych równoznaczne jest z przesładowaniem niewinnych ludzi. Na to nie może zgodzić się jego sumienie „kapłańskie“.

Robotnicy niemieccy zaprotowali

We Frankfurcie nad Menem czyni się przygotowania do uroczystości z okazji setnej rocznicy „Wiosny ludów“ oraz zwołania parlamentu niemieckiego.

Gorączkowo prowadzi się obecnie prace nad odbudową uszkodzonego przez wojnę kościoła św. Pawła we Frankfurcie. Na liście mówców, którzy mają zabrać głos w rocznicę „Wiosny ludów“, umieszczono już dawniej pastora Niemoellera.

Robotnicy zatrudnieni przy odbudowie kościoła św. Pawła oświadczyli, że zaprzestaną pracy, jeżeli Niemoeller nie zostanie skreślony z listy mówców.

Wobec tego żądania, władze frankfurckie musiały ustąpić. Niemoeller został skreślony z listy prelegentów.

Sprawa Niemoellera jest wypadkiem dość typowym dla niemieckiego obozu konserwatywno-mieszczańskiego, do którego należy on niewątpliwie z tytułu swoich przekonań i swojej dotychczasowej działalności. Obóz ten przesiąknięty nawrokiem duchem militarystycznym i nacjonalizmem niemieckiego uważa za stosowne w odpowiedniej chwili zamianować swój reżym, liberalizm i humanitaryzm. Próby te, których zadaniem jest wprowadzenie w błąd opinii publicznej, powracają zawsze do dawnych, starych tradycji pruskich.

M. T. Zarzycki

Wyróżnienie za — bestialską służbę

Dziennik „Neues Deutschland“ ogłasza długą listę wybitnych hitlerowców, którym obśadzono czołowe stanowiska ministerstw w Szlezewiku-Holsteinie. Hitlerowcy piastują stanowiska dyrektorów departamentów ministerstwa spraw wewnętrznych, rolnictwa i finansów. (P. R.)

Zjazd delegatów Pozn. Okr. Zw. Nauczycielstwa Polskiego Należytego wynagrodzenia za sumienną pracę żądają wielkopolscy nauczyciele

Związek Nauczycielstwa Polskiego Okręgu Poznańskiego odbył w dniach 24 i 25 bm. w auli Miejskiego Gimnazjum Handlowego w Poznaniu swój II Zjazd Sprawozdawczy, który został otwarty przez prezesa Okręgu p. Eisbrennera. W przemówieniach powitalnych goście w osobach pp.: Biedowicza — kuratora O. S., mgr. St. Sroki — prezydenta Poznania, prof. dr. St. Błachowskiego — rektora U. P. i Cz. Leszczyńskiego — prezesa Sądu Apelacyjnego, podkreślali rolę nauczyciela jako wychowawcy nowego pokolenia i jego pozytywne ustosunkowanie się do obecnej rzeczywistości polskiej.

Zasadniczy referat wygłosił p. Kazimierz Maj — prezes Z. N. P., wskazując na jak najbardziej aktywny udział nauczycielstwa w ugruntowaniu demokracji ludowej w Polsce. Mówca stwierdził m. in., że wszystkie walki o wyzwolenie człowieka pracy z ucisku możnych były dziełem myśli pedagogicznej i nauczycielstwo brało w nich czynny udział, stawiając sobie za cel pogłębianie wszystkich cech człowieka — obywatela.

Od przedstawicieli władz i organizacji — a m. in. od wojewody poznańskiego St. Brzezińskiego, którzy nie mogli przybyć na zjazd, nadeszły depesze z życzeniami. Odczytano je obecnym, po czym postanowiono wysłać depesze okolicznościowe do Prezyden-

ta R. P., Premiera Rządu, marszałka Zymierskiego oraz ministra Oświaty Skrzyszewskiego.

Po referatach posła Kwiatkowskiego pt. „Ruch zawodowy w nowej rzeczywistości“ i posła Pokory pt. „Zadanie Z. N. P. w obecnym etapie“ przystąpiono do dyskusji. Większość z obecnych poruszała problem poprawy bytu nauczyciela wskazując, że jest on przeciętany dodatkowymi zajęciami poza godzinami służbowymi. Nauczyciele mają przy takim stanie rzeczy prawo żądać podwyżki poborów. Stwierdzono, że jeszcze dzisiaj zachodzą wypadki wypłacania nauczycielom pensji zaliczkowo, co zmusza ich do długiego wyczekiwania na ostateczne rozliczenie. Na zebraniu potępiono te koła, które niewłaściwie są ustosunkowane do pracy nauczyciela. Wychowawcy młodego pokolenia nie mogą szukać dodatkowych źródeł zarobkowania. Nauczycieli dobrze uposażony, mogący zaspokoić potrzeby swej rodziny, da z siebie o wiele więcej niż dotąd. Wskazywano szczególnie na trudności nauczycielstwa na Ziemiach Odzyskanych. A właśnie człowiekiem, który tworzył na tych terenach spółdzielnie, Samopomoc Chłopską, placówki gospodarcze i kulturalne, był b. często nauczyciel.

Dużo czasu poświęcono w dyskusji sprawie wykładania religii w szko-

łach. W końcowej części zjazdu nastąpiły sprawozdania komisji kontrolującej, weryfikacyjnej i wnioskowej. Skład tych komisji stanowili obecni na zjeździe delegaci. Po dyskusji nad sprawozdaniami dokonano wyboru nowych władz Okręgu.

Do szczegółowego omówienia problemów poruszanych na zjeździe jeszcze powrócimy. (Ros)

Pierwsze fraktry czeskie przybyły do Polski

Do m. Maszew w pow. nowogardzki, przybył pierwszy transport traktorów w liczbie 60. Są to maszyny o sile 25 koni mech. i przeznaczono je na gleby lżejsze. (API)

Sąd apelacyjny w Poznaniu zatwierdził wyrok skazujący Edwarda Gabisia

W listopadzie ub. r. toczyła się przed Sądem Okręgowym w Gnieźnie sprawa 41-letniego Edwarda Gabisia, b. starosty mogileńskiego, zam. obecnie w Bydgoszczy.

Gabisz stanął pod zarzutem, że pod koniec września 1939 r. w piśmie skierowanym do niemieckiego burmistrza miasta Mogilna lżył Naród i Państwo Polskie.

Gabisz po zakończeniu wojny został starostą pow. mogileńskiego. Na skutek ujawnienia wspomnianego pisma z tego stanowiska został zwolniony.

Mimo, że oskarżony nie przyznał się do winy, starając się wszelkimi sposobami osłabić siłę dowodową, Sąd skazał go na karę dwóch lat więzienia z

zawieszeniem oraz pozbawienie praw publicznych również na 2 lata.

Na skutek wniesionej przez obronę skargi apelacyjnej ostatnio odbyła się rozprawa przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu.

W wyniku jej Sąd zatwierdził wyrok pierwszej instancji co do wysokości kary więzienia, natomiast uchylił w części odnośnie utraty praw publicznych. W motywach swoich Sąd Apelacyjny podzielił zdanie I instancji, dochodząc również do przekonania, że Gabisz zdawał sobie sprawę z tego co pisał. Tłumaczeniu oskarżonego, że uchylił to z obawy przed represjami, jakie mu groziły ze strony okupanta, Sąd nie dał wiary. (lc)

Echa lubuskie

W jednym z artykułów, traktujących o sprawach Ziemi Lubuskiej skrytkowaliśmy sposób, w jaki odbywa się odbudowa wsi w powiatach przygranicznych. Jako firmę prowadzącą odbudowę podaliśmy, operując się na udzielonych nam na miejscu informacjach, Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane w Zielonej Górze. Jak jednak wynika z akt wojew. Wydziału odbudowy, roboty w gromadzie Radów, pow. Rzepin oraz w Rybocicach, Swiecku i Nowym Lebusie prowadziła Spółdzielnia Budownictwa Wiejskiego. Natomiast budynki w gromadzie Pole, pow. Gubin, zostały zniszczone (wykradzione okna itp.) przez ludność miejscową już po zakończeniu prac budowlanych. Dochodzenia milicyjne są w toku.

Zdaje się nam, że jest co najmniej dużą nieostrożnością zostawiać odre-

Pomyślnie oznaki gospodarcze na rok 1948

Sprawozdanie komisji sejmowej

(dokończenie ze strony 1)

samowystarczalności w zakresie zbóż. Wiąże się z tym zakup ziarna siewnego oraz zwiększenie sił pociągowych.

ODBUDOWA

W budownictwie nawet wielki wysiłek tegoroczny, sięgający 23 miliardów zł, nie może jeszcze rozwiązać problemu mieszkaniowego, jaki powstał w wyniku zniszczeń wojennych, ocenianych na 600 z górą miliardów zł. Jednakże sezon budowlany w 1948 r. stanowiąc bardzo istotny etap odbudowy. Na pierwsze miejsce wysuwa się budownictwo mieszkaniowe — głównie na potrzeby robotników. Z 19,3 miliardów zł na budownictwo robotnicze pójdzie 12 miliardów zł.

Omawiając poprawki Komisji Planu Gospodarczego, sprawozdawca stwierdza, że w wyniku ich ogólna suma planu wzrosła do 193,8 miliarda zł. Poprawki sły zasadniczo w kierunku zwiększenia wydatków „na człowieka“, a mianowicie na oświatę, opiekę społeczną, zdrowie, kulturę — przede wszystkim jednak na budownictwo, na które preliminuje się dodatkowo 1,8 miliarda zł. W dziale rolnictwa przeznaczono 550 milionów zł na wyposażenie ośrodków maszynowych.

Reasumując te wydatki, poseł-sprawozdawca stwierdza, że plan inwestycyjny jest obrazem naszych potrzeb, które w ramach rozporządzalnych środków finansowych zostały traktowane usze-

regowane według stopnia ich pilności. Plan inwestycyjny na rok 1948 — drugi, najtrudniejszy etap Narodowego Planu Gospodarczego — zbliża nas poważnie do ostatecznej realizacji tego planu. Wyniki prac dokonanych w roku 1948 będą widoczne już w ostatnim roku planu 3-letniego.

Wzywając do dalszego wzmocnienia wysiłków dla zapewnienia 100% realizacji planu, poseł Rapaczyński wniósł w imieniu komisji o przyjęcie rządowego przedłożenia planu inwestycyjnego na rok 1948 wraz z poprawkami.

Dyskusja

Po przemówieniu pos. Rapaczyńskiego przystąpiono do dyskusji.

Posel Szczęśniak (PPR) wyraża przekonanie, że plan inwestycyjny uwzględnił potrzebę rozwoju gospodarczego kraju i stwarza mocne podstawy dla wykonania i przekroczenia państwowego planu produkcji. W imieniu klubu PPR mówca wniósł o przyjęcie państwowego planu inwestycyjnego z poprawkami Komisji.

Posel Rataj (SL) wyraża w imieniu Stronnictwa Ludowego pełne uznanie dla poczynania inwestycyjnych Państwa i zapewnia poparcie dla planu inwestycyjnego na rok 1948.

Posel Słezak (SD) w imieniu Stronnictwa Demokratycznego stwierdza, że przedstawiony plan inwestycyjny jest bliski planu optymalnego, a jego cechą charakterystyczną jest większe niż przednio zharmonizowanie elementu finansowego, materiałowego i ludzkiego. Reasumując zapowiada, że Stronnictwo Demokratyczne głosować będzie za przyjęciem planu.

Posel Gessing (PSL) określa plan inwestycyjny mianem planu rozbudowy, następnie omawia szerzej ogrom inwestycji przeprowadzonych na wsi, po czym w imieniu PSL zapowiada pełne poparcie dla przedstawionego planu.

Posel Dobosz (przedstawiciel rzemiosła) apeluje o zwiększenie dochodów z przemysłu państwowego i wyraża obawy, czy realizacja planu nie spowoduje zaostrożenia polityki fiskalnej. Uważa za konieczne zwiększenie inwestycji w rzemiosło. Reasumując stwierdza, że przedstawiciele rzemiosła głosować będą za przedłożonym planem.

Posel Lityński (SP) krytykuje niewystarczający, jego zdaniem, udział sektora prywatnego w planie inwestycyjnym. Inwestycje wszystkich sektorów, powinny być włączone do planu, który winien mieć kilka przekrojów. Mówca podkreśla potrzebę jak najszerszego zastosowania naukowej organizacji pracy. Stronnictwo Pracy deklaruje pozytywny stosunek do planu.

Posel Bocheński (Kat.-Społ. Klub Pos.) poświęca swoje przemówienie uwagom

krytycznym o planie inwestycyjnym. Mówca analizuje linię przewodnią, wysokość planu inwestycyjnego, premie i hasło współzawodnictwa pracy, mówi o kierunkach rozwojowych rolnictwa, kończąc, iż te krytyczne uwagi nie są skierowane przeciw planowi w całości. Klub mówcy będzie głosował za projektem ustawy.

Interpelacja poselska

Wicemarszałek Szwalbe komunikuje, że wpłynęła interpelacja, podpisana przez wszystkie kluby poselskie — w sprawie problemu niemieckiego i wychodźstwa polskiego.

Interpelacja ta brzmi:

„Opinia publiczna śledzi z uwagą rozwój wypadków dookoła sprawy Niemiec i zaniepokojona jest takimi problemami rozwiązaniami problemu niemieckiego, które stanowią mogą groźbę dla sprawy bezpieczeństwa i pokojowego rozwoju cywilizacyjnego Europy. W szczególności budzić musi zaniepokojenie plan stworzenia państwa zachodnio-niemieckiego i sprzeczny z zobowiązaniami sojusznicy system patronowania w Niemczech żywołom nazistowskim i grupom monopolistycznym oraz stwarzanie warunków, sprzyjających ich dążeniom rewizjonistycznym przeciw państwu słowiańskim. Opinia publiczna żywo interesuje się losem wychodźstwa polskiego za granicą, w szczególności zaś we Francji, gdzie ostatnio organizacje polskie były narażone na szkany i represje.

Wobec powyższego niżej podpisani mają zaszczyt zwrócić się do ministra spraw zagranicznych z zapytaniem:

1. Jakiego kroki Rząd czyni, aby zabezpieczyć interes Polski i trwały pokój w Europie, w związku z ostatnimi poczynaniami na arenie międzynarodowej w sprawie niemieckiej?

2. Jakiego kroki Rząd poczynił, celem przyspieszenia repatriacji wychodźców, w szczególności Polaków westfalskich do Polski oraz celem zabezpieczenia normalnych warunków rozwojowych większym skupieniem polskim na obczyźnie, szczególnie zaś skupieniem polskiemu we Francji, które wniosło tak chlubny wkład do walki wyzwolitej narodu francuskiego?

Następują podpisy przedstawicieli wszystkich klubów.

Wicemarszałek Szwalbe zapowiedział, iż minister Modzelewski udzieli na tę interpelację odpowiedź. (PAP)

Uwaga posiadaczy wydawnictw Polski Podziemnej z okresu okupacji niemieckiej

Biblioteka Polskiego Instytutu Prasoznawczego (Warszawa, ul. Rozbrat 44a) zwraca się do posiadaczy wszystkich wydawnictw Polski Podziemnej z okresu okupacji niemieckiej o ofiarowanie ich, lub odstąpienie zbiorom Biblioteki.

Kierownictwo Biblioteki P. I. P. przyjmie w formie daru, lub depozytu stałego, ewentualnie zakupi pełne komplety a nawet pojedyncze egzemplarze poszczególnych wydawnictw periodycznych jednorazowych ulotek, odezów, wezwań, afiszów i tp.

W sprawie przekazania posiadanych wydawnictw można porozumieć się piśmiennie, lub osobiście w Bibliotece, codziennie, oprócz niedziel i świąt w godzinach od 12 do 15.

P. T. Wydawnictwa całego terenu R. P., które niniejszego wezwania przez niedopatrzenie nie otrzymały, proszone są o przedruk.

Kto za to ponosi odpowiedzialność? Resztówki po majątkach rozparcelowanych wymagają opieki

Ziemia obszarników nareszcie została rozdzielona pomiędzy małorolnych i byłych robotników folwarcznych. Była to konieczność dziejowa, która wywodziła polskiego chłopca z okresu wegetacji i biedy. Pozostał jeszcze do rozwiązania problem resztówek i byłych pałaców. Nie w każdej resztówce powstała Szkoła Rolnicza, nie każda też Spółdzielnia Zw. Samop. Chłopskiej mogła zamienić w dobrze prosperujące przedsiębiorstwo lub gospodarstwo. We wszystkich prawie rozparcelowanych majątkach parcelanci korzystają chwilowo z pomieszczeń majątkowych. I słusznie. Nie powinny stać domy gospodarzy i pałac pustką, kiedy nowi gospodarze nie mogą się pomieścić w czworakach folwarcznych.

Prawda, że niektóre tylko budynki gospodarcze w przyszłości będą potrzebne Spółdzielni Zw. Sam. Chłopskiej wystarczy dwa, a czasem jeden budynek, na składy żywności i na pomieszczenia produktów z ogrodów i sadów. Reszta może z czasem ulec rozbiórce i sprzedaży pomiędzy nowych gospodarzy. Zanim jednak młode gospodarstwa będą mogły zacząć się budować na własnych działkach, nie można pozwolić na niszczenie budynków gospodarskich.

Ktoś musi ponosić odpowiedzialność za stan resztówek. Nie może parcelant oglądać się na Samopomoc Chłopską, ani na Zarząd PNZ. Za stan budyn-

ków powinien odpowiadać sam użytkownik, a w razie stwierdzenia przez organa kontrolne zniszczeń i zaniedbań, spowodowanych przez niego, powinien być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. Tyłko remont gruntowny powinien być przeprowadzony przez Zw. Sam. Chłopskie.

Dlaczego? Bo za ubodzy jesteśmy, by sobie pozwolić na niszczenie jakichkolwiek budynków. Każdy dom, każda cegła, każda zdrowa belka jest i będzie potrzebna przy odbudowie wsi. O tym muszą pamiętać wszyscy: od administratorów PNZ i OKR po parcelantów i ich dzieci. A czuwać powinny zarządy Gminne, Zw. Sam. Chłopskie, a szczególnie władze powiatowe, członkowie Powiatowych Rad Narodowych

Zjazd pracowników Służby Zdrowia w Kępnie

W niedzielę, 22 bm., odbył się w Kępnie powiatowy zjazd pracowników Służby Zdrowia. Otwarcia zjazdu dokonał p. starosta Scholl. Problem zapobiegania chorobom i ich leczenia został szczegółowo omówiony w referatach p. dr. Radajewskiego, dr. Chodorowskiego, dr. Radka z Ostrzeszowa, dr. Ziemiaka, dr. Makarewicz, p. Mendiły, p. Kowalika i innych.

Przewodniczący Rady Związków Zawodowych Mikołajczyk, przewodniczący Opieki Rodzicielskiej Polzakiewicz i Kiełmiński.

W wyniku dyskusji uchwalono następujące tezy: poczynienie starań o przydział mleka dla dzieci do lat 12; zwiększenie akcji dożywiania dzieci biednych; podjęcie energicznej walki z alkoholizmem wśród młodzieży.

Na zakończenie p. Pollak w imieniu Wydziału Powiatowego podał do wiadomości, że współpraca samorządu ze Służbą Zdrowia będzie bardzo ścisła. Budżety samorządów powiatowego, miejskiego i gminnego na rok 1948 przewidują: na zapobieganie chorobom i leczenie 6 600 000 zł, na utrzymanie 2 szpitali powiatowych 11 400 000 zł, na utrzymanie istniejących Ośrodków Zdrowia — 4 800 000 zł, co razem czyni wcale nie niską sumę 22 800 000 zł. Ponadto na prace inwestycyjne przy obu szpitalach przewidziano 3 500 000 zł. Prócz powyższego na samorządową opiekę społeczną przewidziano ogółem 5 400 000 zł. W ciągu roku planuje się uruchomienie punktów sanitarnych w Opatowie, Podzamczu i w Perzowie. Jak z tego wynika, dziecina zdrowia publicznego jest należycie doceniana przez czynnik samorządowy.

Ponadto na wniosek p. starosty Scholla zebrani uchwalili jako normę że każdy pracownik Służby Zdrowia o fiaturze dla szpitala czy Ośrodka Zdrowia co najmniej 1 instrument chirurgiczny. (Dzin)

W dyskusji zabierali głos pp.: naczelnik wydziału Urzędu Woj. dr. Zarowski, inspektor szkolny Wojciechow-

ski, przewodniczący Rady Związków Zawodowych Mikołajczyk, przewodniczący Opieki Rodzicielskiej Polzakiewicz i Kiełmiński.

Amator żarówek i królików. Na terenie naszego miasta grasował od dłuższego czasu nieuchwytny złodziej żarówek, królików i kur. Energicznie śledztwo funkcjonariuszów M. O. ujawniło wreszcie spryciarza, którym okazał się Mieczysław Radnik z Wolsztyna.

Amatorka cudzej bielizny. Przed kilkoma dniami ujęta została przez M. O. Agnieszka Schulz, zamieszkała w Chorzemnie pod Wolsztynem. Dokonała ona kradzieży bielizny i 1000 zł gotówki na szkodę Stefana Ceglarka. Sprawę przekazano Sądowi Grodzkiemu

W rytmie współzawodnictwa pracy Zakłady Umundurowania w Krotoszynie przekroczyły wysoko plan produkcji

Państwowe Zakłady Umundurowania w Krotoszynie, to poważna, powstała po wojnie placówka przemysłowa, zatrudniająca 160 pracowników. Pierwszy etap produkcji to mundury wojskowe, obecnie produkuje się konfekcję męską, głównie ubrania robocze dla leśnictwa, górnictwa, hutnictwa, oraz produkcję w ramach akcji „przemysł dla wsi”.

Jankiewicz Edmund, prasowacz, wykonując 318% normy i prasowacz Szkulski Bolesław, wykonując 283% przepisanej normy. Pierwsza nagroda, to oznaka przodownika pracy i premia gotówkowa w kwocie 3000 zł, druga nagroda to ta sama oznaka i 2000 zł gotówki. Za pierwszy etap współzawodnictwa otrzymali nagrody Anna Rybianka, członkin tutejszego ZWM, wykonując 238% normy i krojczy Jan Kałajka, wykonując 240% normy.

Zakłady poszczycić się mogą stałym wzrostem wykonania planu produkcji tak pod względem jakościowym jak i ilościowym. Na przestrzeni ostatniego półroczia wzrost wykonania planu produkcji wyraża się następującym stosunkiem procentowym:

Jedynym mankamentem Zakładów są zbyt szczupłe pomieszczenia. Dlatego też projektowane jest w najbliższym czasie przeniesienie ich do dawniejszych koszar przy ulicy Mickiewicza. Równocześnie z przeniesieniem nastąpi powiększenie zakładów i zatrudnienie w nich do 600 pracowników. Umożliwi się przez to zorganizowanie stołówki i świetlicy dla pracowników, czego w tej chwili brak.

We wrześniu 1947 roku wykonano 119,5% planu, w październiku 124,2%, w listopadzie 123,8%, w grudniu 158,7%, a w styczniu br. już 167,7%.

Warunki finansowe pracowników są zupełnie dobre, bowiem zarobki ich wynoszą 7—8 tysięcy zł miesięcznie oraz przydziały aprowizacyjne, tekstylne itp. Kierownikiem Zakładów jest p. Władysław Serafiniak, przewodniczącą Rady Zakładowej p. Barbara Cepówna. (ipc)

W listopadzie 1947 roku Zakłady przystąpiły do współzawodnictwa pracy, obejmującego cały tzw. ośrodek, do którego należą zakłady w Poznaniu, Ostrowie, Rawiczu, Lesznie, Zbąszczyń i Krotoszynie. W ostatnim etapie współzawodnictwa wyróżnili się i otrzymali nagrody: maszyniarz Janina Ignasiak, wykonując 211% normy,

Kronika ostrowska

Druga rocznica utworzenia ORMO
W drugą rocznicę utworzenia ORMO odbyła się w sali Teatru Miejskiego w Ostrowie akademii dla uczczenia tej ważnej dla społeczeństwa chwili. Akademii zagał p. starosta Chrzczonowicz, będący prezesem Tow. Przyjaciół ORMO.

wskiego w liczbie ponad 800 osób pod przewodnictwem prezesa ZZZ, p. Ed. Sikory, po wysłuchaniu referatu p. dyr. Gniazdowskiego wyjaśniającego tezy zawierające ekonomiczne uzasadnienie społecznej akcji wkładów oszczędnościowych wybrał powiatowy komitet, który niebawem przystąpi do pracy i kierować będzie akcją oszczędnościową i jej propagandą.

Wyczerpujący referat o działalności ORMO wygłosił zastępca Komendanta Powiatowego M. O. do spraw pol-wychowawczych chor. Michalski. Z kole, 7 wyróżniających się w służbie ORMO-woń otrzymało z rąk p. starosty nagrody w postaci wartościowych książek. Część wokalną akademii wypełniły występy orkiestry wojskowej, oraz członków wojskowego zespołu artystycznego.

Kary za odstępstwo od narodowości.
Sąd Okręgowy w Ostrowie wydał następujące wyroki skazujące za odstępstwo od narodowości polskiej w czasie wojny 1939—45: Wacław Nowak, zam. obecnie w Wrocławiu skazany został na 6 miesięcy w więzieniu Schmid Krystyna, zam. w Trębaczowie na 1 rok i 8 miesięcy Marcin Szpoper, zam. w Krotoszynie na 8 miesięcy więzienia, Leon Goliński na trzy miesiące aresztu, Magdalena Dzieciółkowska z d. Szczepaniak, zam. w Krotoszynie na 6 miesięcy aresztu, przepadek nieruchomości, na rzecz Państwa. Skazany zaliczono na poczet kary czas spędzony w miejscach odosobnienia lub obozach pracy.

Konferencja działaczy politycznych i społecznych. W ubiegłym tygodniu odbyła się zwołana z inicjatywy Banku Gospodarstwa Społdzielczego specjalna konferencja władz i działaczy społecznych i politycznych poświęcona akcji oszczędnościowej.

Zebrani delegaci społeczeństwa ostro-

Ale wysuwa się sprawa zabezpieczenia tych budynków przed działaniami atmosferycznymi. Często kryte papą wymagają remontu. Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej w razie nie może ich użytkować więc odmawia wydatków na naprawy — zresztą nie ma na to funduszy. Parcelanci także nie poczuwają się do reperacji we swoich częściach użytkownych — ani do ogólnych, wspólnych napraw. Budynek już zaniedbany w okresie gospodarki okupacyjnej zaczyna chylić się ku upadkowi. Za parę lat będzie ruiną.

Pisząc te słowa miałem możność zwidzenia wiele takich obiektów. Zauważyłem więcej niż zniszczenia spowodowane warunkami atmosferycznymi — bo zniszczenia, których dokonują sami użytkownicy. W niejednej stodole brak belek, w oborach szupów itp. W dawnych pałacach stan urąga wszelkim zasadom higieny. Sufity w górnych piętach ciekną, z parteru zaś i piwnic roznosi się najobrzydliwszy zapach nieczystości. Parkiety stały się podobne brukom ulicznym. Urządzenia, jak łazienki, kanalizacja i inne zostały uznane za zbędne i powyrzucane. Otoczenie domu najczęściej zanieczyszczone.

A przecież budynki te będą potrzebne. Młodzież wiejska będzie żądać i już żąda świetlic. Powstaje konieczność tworzenia schronisk dla starców, powiększenia szkół. Miasto będzie także potrzebowało więcej domów wypoczynkowych dla młodzieży. A wtenczas zamiast gotowych już budynków będziemy mieli nowe powojenne gruzi.

Dnia 24 lutego 1948 r. zmarła na skutek ran odniesionych w tragicznym wypadku nasza najdroższa i nigdy niezapomniana koleżanka, śp.

Maria Sołtanówna

stud. med.

Wzorem dla nas zostanie jej wielki i pogodny duch, jej cicha i ofiarna praca. O tej bardzo bolesnej dla nas stracie donosi

Caritas Academica

Nabożeństwo żałobne odprowadzone zostanie w czwartek, dnia 26 bm., o godz. 9 w kaplicy OO. Dominikanów ul. Libelta 1, po czym odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku. 5420

W czwartą bolesną rocznicę śmierci najukochańszego męża i drogiego tatusia, śp.

Józefa Majdrowicza

odprawiona zostanie w sobotę, 28 lutego br., o godz. 8 rano msza św. za spójność Jego duszy w kościele parafialnym św. Mariela przy ul. Fredry.

o czym zawiadamia

żona, córka i synowie

5403

SZTANDARY 2012
PARAMENTA KOŚCIELNE
wykonuje fachowo i solidnie. Pracownia haftów artystycznych

IRENA SZALOWA

Poznań ul. Skarbowa 23 Tel. 12-54

Dnia 24 lutego 1948 r. zmarła na skutek ran odniesionych w tragicznym wypadku nasza ukochana ofiarna i zawsze pogodna koleżanka, śp.

Maria Sołtanówna

stud. med.

lat 19.

Msza św. odprawiona zostanie w czwartek, dnia 26 bm., o godz. 9 w kaplicy OO. Dominikanów, ul. Libelta 1, po czym wyprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku.

5419 koleżanki i koledzy I r. med.

s. T. p.

Maria Sołtanówna

sodaliska — stud. med.

zmarła na skutek tragicznego wypadku dnia 24 lutego 1948 r. Swą najlepszą siołeczną Koleżankę żegnamy w najgłębszym smutku.

Sodaliczka Marianna SS. U.P.

Nabożeństwo żałobne odprowadzone zostanie w czwartek, dnia 26 bm., o godz. 9 w kaplicy OO. Dominikanów, po czym odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku. 5421

Przewielebnemu Duchowieństwu, Przedstawicielom Okręgu i Oddziału P. C. K., Władzom P. C. K. z naczelnikiem stacji p. Wojciechowskim na czele, Kierownikowi Informacji przy punkcie sanitarnym dworca kolejowego p. Siódle, Delegatowi Związku Zawodowego Prac. Służby Zdrowia, M. K. O. S., S. O. K., Lokatorom, Krewnym i Znajomym i Przyjaciółom, którzy oddali ostatnią przysługę, śp.

Dr. Tadeuszowi Rakowskiemu

oraz za okazane współczucie i licznie złożone wieńce i kwiaty składamy

najserdeczniejsze Bóg zapłać!

żona, córka i wnuk

5494

Dyrekcja Przemysłu Miejsowego zakupi

pirometry (optyczne)

Zgłoszenia kierować do Dyrektora Techn. Dyrekcja Przemysłu Miejsowego - Poznań Chełmońskiego 10. 2b-425

Dnia 24 lutego 1948 zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa córka, matka, siostra, babka, śp.

z Lukszewiczów

Maria Wronska

żona b. referendarza Starostwa Grodzkiego przeżywszy lat 49.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 28 bm., o godz. 11 z kaplicy cmentarnej na Jezycach.

W ciężkim smutku pograżona

rodzina

Poznań, Śniadeckich 23 m. 3 5440

Dnia 20 lutego 1948 zmarł śmiercią tragiczną nasz kolega cechowy, śp.

Zygmunt Czyż

mistrz blacharski

przeżywszy lat 43.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 27 bm., o godz. 11.30 z kościoła parafialnego w Krzyżownikach. Cześć Jego pamięci!

5430 Cech Blacharzy, Instalatorów i Ogrzewników

OGŁOSZENIE

Dyrekcja Okręgowa Dróg Wodnych
Poznań, Mickiewicza 29

zatrudni do prac na stoczniach: techników, mechaników, konstruktorów, okrętowców, kreślarzy.

Kandydaci posiadający odpowiednie kwalifikacje winni złożyć podania wraz z zaświadczeniami praktyki. 2b-443

Przewielebnemu Duchowieństwu, Wielebnym Siostrzom Zakonnym, Personelowi Szpitala Miejskiego, wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym za okazane współczucie, złożone wieńce i kwiaty oraz za liczny udział w pogrzebie żony mojej i matki naszej, śp.

Ludwika Anny Steinowej

składamy najserdeczniejsze

Bóg zapłać

mąż z dziećmi

Gniezno, w lutym 1948. 2b-431

Wytwórnia Nitrozwiązków Łęgnowo
w Łęgnowie k/Bydgoszczy

zakupi

zbiornik żelazny (walczak)

na ciśnienie 6 — 8 Atm., około 2 m średn. i 7 — 10 m długości

Oferty kierować na wyżej wskazany adres. 2b-432

Przetarg

Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie rozbiórki stropów, podciągów, stropów żelbetonowych i ceglanych na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich i Powszechnych Wystaw Krajowych w Poznaniu.

Blizszych informacji udzieli kierownik bud w pokoju 104. Podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 1000,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych bezimiennych zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na rozbiórkę stropów, podciągów, stropów żelbetonowych i ceglanych na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich i Powszechnych Wystaw Krajowych w Poznaniu należy złożyć w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 8. 3. 48 r. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit w wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej w Zamku Poznańskim, przy ul. Armii Czerwonej pokój 301 w wysokości 2% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisijne otwarcie ofert nastąpi 8. 3. 48 r. o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Wadła nieprzyjętych ofert zwrócone będą w terminie 10 dni po otwarciu ofert.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na wysokość oferty jak również prawo unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
(—) Jerzy Tuszwowski
Naczelnik Wydziału 2b-439

Przetarg nieograniczony

Zakład Ubezpieczeń Społecznych — Oddział w Poznaniu ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie:

oparkowania budynku biurowego Zakładu, przy ul. Mickiewicza 2 w Poznaniu (w robocie murarskiej i ślusarskiej).

Oferty składać należy do dnia 8 marca 1948 r. godz. 12 do skrytki ofertowej w pokoju 226 w budynku Zakładu przy ul. Mickiewicza 2 wejście od ul. Zajacze 1 w Poznaniu, gdzie też mogą oferty otrzymywać za zwrotu kosztów podkłady ofertowe i warunki przetargowe oraz zapoznać się z planami i projektem umowy.

Na zabezpieczenie oferty składa oferent wadium 2% od sumy ogólnej oferty. Wadium należy złożyć w Kasie Oddziału Zakładu, przy ul. Mickiewicza 2 w Poznaniu.

Dyrektor Oddziału
(—) Mgr Czesław Jagodziński 2a-257

Przetarg

Zarząd Miejski — Wydział Budowlany — Oddział Drogowy w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót ziemnych przy projektowanych ulicach Klin i Kurpiowskiej.

Podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach bez nadruku firmowego z napisem: Oferta na wykonanie robót ziemnych przy projektowanych ulicach Klin i Kurpiowskiej, należy złożyć w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 8. III. 48 r. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit w wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej w Zamku Poznańskim, przy ul. Armii Czerwonej pokój 301 w wysokości 2% od sumy oferowanej, lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisijne otwarcie ofert nastąpi 8. III. 48 r. o godz. 10.15 w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Wadła nieprzyjętych ofert zwrócone będą w terminie 10 dni po otwarciu ofert.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na wysokość oferty jak również prawo unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
(—) Jerzy Tuszwowski
Naczelnik Wydziału 2b-438

„Wiosna Ludów” na ziemi włoskiej

Zanim 22 lutego lud francuski stanął na barykadach Paryża, pomruki rewolucyjnej już docho- dzily z Italii. Tam podobnie jak i na ziemiach polskich po burzliwym przed- wiośniu ludów (1846) nie było spokoju. Rozdarły politycznie a przy tym gorą- ko patriotyczny naród włoski przeni- kały dążenia wolnościowe, niepodle- głościowe i zjednoczeniowe, znajdując swój wyraz w dwóch zasadniczych orientacjach, z których jedną republikańską, dążącą do usunięcia wszy- stkich dynastii i utworzenia jednej niezawisłej Rzeczypospolitej włoskiej

Giuseppe Mazzini

reprezentował Mazzini, druga federalistyczną z myślą o zjedno- czeniu państw włoskich pod egidą papieża czy króla sardyńskiego uosobiał znów Gioberti. Niemniej obie orien- tacje stały na gruncie demokracji i liberalnym i pragnęły dopuszczenia do głosu najszerszych mas ludowych. Obie także skie- rowały swoje ostrze przeciw za- borcy austriackiemu, który naówczas trzymał w swym ręku Lombardię i Wenecję, przeciwko obcym książętom w Parmie, Modenie i Toskanii, osadzo- nym po kongresie wiedeńskim, oraz przeciwko absolutyzmowi Burbonów włoskich, panujących w Neapolu i na Sycylii.

Zagwiew walki w roku Wiosny Ludów podniosło już w styczniu Palermo. Gdy za przykładem Palermo poszedł Neapoli, król Ferdynand musiał zamiano- wać nowy rząd o charakterze liberal- nym. To wywołało silne wrazenie. Wyprzedzając wypadki król sardyński Karol Albert nadał w parę dni póź- niej swemu państwu konstytucję dnia 9 lutego. Za przykładem Karola Alberta poszli inni książęta włoscy i wnet cała Italia objęta została jedną wielką falą uniesień i radości.

Jakoż jednak szerszego znaczenia nadała ruchowi wolnościowemu we Włoszech dopiero rewolucja wiedeń- ska z 13 marca. Upadek Metternicha, który przez lat przeszło 30 reprezento- wał system najbardziej znieawidzony, spowodował pragnienia dalszych prze- mian. Teraz dopiero walka o wyzwo- lenie kraju spod obcej przemocy przy- bierała charakter powszechny. W całym zaborze austriackim wybuchły rozru- chy, najsilniej w Mediolanie, który wy- pedził Austriaków pod feldmarszałkiem Rudetzkim i przywołał na pomoc Ka- rola Alberta. Gdy ten 8 kwietnia, pod Goitą pokonał starego feldmarszałka, w ogniu walki stanęły całe Włoszy. Nawet najbardziej reakcyjni Burboni zadeklarowali swą pomoc. Zaofiarowa-

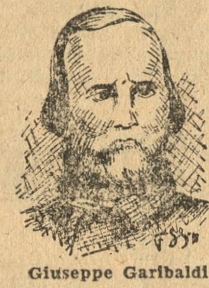
ła też swe usługi dla wyzwajającego się narodu młoda druga republika franc., ale Włosi pewni już zwycięstwa, podzię- kowali za nią. Nie żywcili sobie po prostu interwencji obcego mocarstwa a zwycięzki władca sardyński rzucił popularne hasło: „Italia fara da se” czyli że Italia stanowi sama o sobie.

Ta zbytnia pewność siebie okazała się wszakże rychło zmyślna. Skoro tylko Radetzky dowiedział się o sporach, jakie toczyły się między republikanami a federalistami, a nadto zauważył brak doświadczenia wojennego u swo- go przeciwnika Karola Alberta, przygo- tował uderzenie i pod Santa Lucia w początkach maja zadał Włochom nową i ważną porażkę. Zwycięstwo austriackie posiadało wielkie znaczenie poli- tyczne, od razu bowiem Burboni i in- ni książęta włoscy, którzy byli zade- klarowali swój udział w walce z Aus- trią, opuścili wspólny front, zdra- dzając sprawę narodową. Odosobnio- ny prawie pozostał na posterunku król sardyński, teraz mimo klęski mocniej- szy niż dawniej, gdy za nim jako przy- szłym królem całej Italii a nie za republika opowiedziała się większość na- rodu. Ufny w swą popularność sam rozpoczął dalszą walkę z Austriakami, ale i tym razem szczęście mu nie sprzyjało, gdyż 25 lipca poniósł nową, jeszcze straszliwszą klęskę pod Custo- zą. Znow Radetzky zaatakował Lombardię i zaprowadził surowy reżim reakcyjny. Ostatecznie o losach północnej Italii za- decydowała bitwa pod Nowarą 23 mar- ca 1849, która raz jeszcze pogrzeba na jakiś czas sprawę niepodległości Włoch.

Gdy tak w północnej Italii raz jesz- cze triumfowały reakcja i niewola na południu zawrzało ponownie. W Pa- lermo na Sycylii 13 kwietnia lud od- sunął od władzy skomromitowanych Burbonów, którzy zdradzili wódzła sprawę Włoch. Zaczęły się walki, nie zawsze jednak dla rewolucji pomyślne. Za wiele było deklamacji i szumnych frazesów a za mało realnych czynów. Dowództwo nad wojskami rewolucji objął Ludwik Mierosławski, ale nie on był człowiekiem, który by zdołał ujarzmić samowolę, kłótnię i gorą- cy temperament Sycylińczyków. Jakoż w marcu 1849 został Mierosławski po- bity a Ferdynand powrócił na tron, aby kontynuować przez kilka lat typ despotyzmu burbońskiego w tym kraju.

Najdłużej przetrwała rewolucja ro- ku 1848 w Italii środkowej. Papież Pius IX, który z początku sprzyjał ru- chowi liberalnemu, w dobie Wiosny Ludów nie bardzo był mu zyczliwy. Ster rządów w Państwie Kościelnym powierzył politykowi umiarkowanej or- ientacji Rossiemu, który należał do federalistów i dążył do zjednoczenia całych Włoch pod przewodnictwem papieża. Jednak lud rzymski nie sprzy- jał tego rodzaju koncepcji. Rossi zo- stał zamordowany a papież zmuszony do zamianowania rządu bardziej rady- kalnego. Nowy gabinet wbrew woli

papieża rozpisal w grudniu 1848 roku wybory do Konstytuanta, które przy- nosiły zdecydowane zwycięstwo orien- tacji republikańskiej. 9 lutego 1849 o- głosiła Konstytuanta republikę rzymską pozbawiając Piusa IX władzy świeckiej. Za przykładem Rzymu po- szły Toskania i Genua, ale Austriacy rychło przywrócili tam dawny porzą- dek. Rzym zatem pozostał naówczas jedyną republiką włoską oraz osto- ją wszelkich dążeń wolnościowych na ziemi włoskiej. Władzę naczelną ujął w swe ręce triumwirat, w którym zna- lazł się także Mazzini. Przybył nadto

Giuseppe Garibaldi

do Wiecznego Miasta Józef Garibaldi, kondotier o dużym rozgło- sie i nieustrudo- ny bojownik o nowe Włoszy. Za- jął się on wojs- kową organiza- cją republiki, któ- ra niebawem mia- ła wysunąć się jako zagadnienie zasadnicze. Przeciwko re- publice rzymskiej bowiem wystąpiła siostrzana republika francuska, gdzie rządy jako prezydent sprawo- wał naówczas Ludwik Napoleon Bonaparte. Korpus francuski pod do- wództwem Oudinota stanął na ziemi włoskiej. 30 kwietnia odbył się pier- wszy szturm na miasto, ale Garibaldi zdołał go odeprzeć. Obrona Rzymu wzbudziła w całym kraju ogromny en- tuzjazm a Garibaldi był na ustach wszystkich. Sława jego wzrosła jesz- cze, gdy niebawem odparł również zwycięsko nacierające z południa wojsko neapolitańskie. Walki przecią- gały się z uszczerbkiem dla sławy or- ęża francuskiego. Wreszcie pod nacis- kiem Paryża przystąpił Oudinot do o- statecznego szturmu i 3 lipca za- jął Rzym. Mazzini uciekł do Szwajcarii a Garibaldi przeszedł dalszą walkę na prowincje. Potykał się z Austriakami, ale nadzieja na pomyślny wynik sła- ba z każdym dniem. Straciwszy najbli- ższych towarzyszy i żonę, która towa- rzyszyła mu w wszelkich trudach wo- jennych, ratował się ucieczką do Pie- montu a stamtąd do Tangeiru, lecz już z sławą bohatera narodowego.

Tak więc zanim jeszcze skończył się upalne dni lata upadła Wiosna Lu- dów na ziemi włoskiej. Raz jeszcze za- triumfowała bezduszna reakcja. Patrio- tycy włoscy, o ile nie zdołali uciec, pa- dali ofiarą dzikiego terroru. Krzyk rozpaczy rozległ się szeroko po świe- cie. Ale jeszcze to samo pokolenie, które w dniach Wiosny Ludów walczy- ło na ulicach Palermo, Neapolu, Me- diolanu czy Wenecji i krzawiło się na polach Santa Lucia, Custozy i No- wara, pójdzie, w zwycięski bój z wro- giem i wywalczy wolność, której na- rod ten nie zaznał od wieków.

Na drodze do upowszechnienia leczenia

Województwo poznańskie rozbudowuje sieć Ośrodków Zdrowia

Czasy dzisiejsze coraz bardziej utrudniają skuteczność wszechstronnego leczenia. Lekarz ze słuchawką staje się już po- woli rekwizytem minionej epoki. Własny gabinet — o ile trzeba go dopiero zakładać — coraz to lepiej musi być zaopatrzony w rozmaite narzędzia i aparaty lekarskie. Obliczono np., że młody lekarz, który po skończeniu studiów pragnie założyć własny ga- binet, musi włożyć co najmniej 3 miliony złotych, przy czym i tak urządzenie to będzie dosyć prymitywne.

Z tych i innych ważniejszych jesz- cze względów społecznych, ogromna przyszłość ma przed sobą Ośrodki Zdrowia. O ile przed wojną pełniły one rolę głównie profilaktyczną (zapo- biegawczą), dziś także i to w znacz- niejszej mierze — leczy. Ośrodek Zdrowia jest więc takim gabinetem lekarskim z uwzględnieniem wydzielo- nych specjalności. Różni go jednak od gabinetu lekarza prywatnego — mo- ment społeczny polegający na ściśłym kontakcie ze środowiskiem chorego. Ośrodki wykrywają źródło zakażenia, doprowadzając je do leczenia, a póź- niej dopilnowują przebiegu i likwida- cji choroby przez wywiad w terenie i szczegółowe prowadzenie kartotek. Właściwie można by zarzykować twierdzenie, że cały ciężar medycyny społecznej w terenie (chodzi głównie o prowincje) przenosi się na instytucje Ośrodków Zdrowia.

Nasz „inspekcyjny” wyjazd w teren pozwolił zlustrować trzy Ośrodki: w Śremie, Rawiczu i Krotoszynie. Przy- znać trzeba, że są to Ośrodki repre- zentacyjne (szczególnie Śrem i Kroto- szyn), ale na ich przykładzie zapo- znać się można z tym, jak powinna i jak mogłaby wyglądać praca w Ośro- dku, gdyby wszędzie rozpoczęto ener- giczny szturm o fundusze i przydzie- lenie odpowiednich lokali. Jednak naj- ważniejszą rzeczą jest — personel. O ile mówi się o ogromnym braku le- karzy, o tyle również nie można po- minąć krzywsu sił pielęgniarskich. Sprawa kwalifikacji jest tak poważ-

nym zagadnieniem, że po prostu urza- dza się formalne polowania na fa- chowców. Każdy wyjazd w teren po- łączony jest z wyszukiwaniem wysoko- lonych sił pomocniczo-lekarskich i skierowywaniem ich tam, gdzie się najbardziej przydadzą. Znaczący wa- rto, że od lutego br. w sposób widocz- ny podniesiono uposażenia dla perso- nelu. I tak gdy dotychczas pielęgniar- ka kwalifikowana otrzymywała około 7 tys. zł, obecnie pensja jej dochodzi do 12 tysięcy zł, z tym, że za tzw. wy- wiady otrzymuje jeszcze wynagrodze- nie dodatkowe.

Z wymienionych trzech Ośrodków najlepsze warunki rozwoju ma Ośro- dek w Krotoszynie, który otrzymał naprawdę wspaniałe gmachy szpitalny od wojska. Urządzenie obecne po- zwala już sędzić z pewnością, że bę- dzie on najlepiej urządzonym i wy- ekwipowanym Ośrodkiem w całym na- szym województwie.

W niniejszym artykule nie będziemy się rozwodzić szczegółowo nad urza- dzeniami i pracą poszczególnych Ośrodków. Pragniemy tylko rzucić o- gólne światło na znaczenie tych insty- tucji w zakresie zdrowia Polski współ- czesnej. Wielkopolska pod tym wzgle- dem stoi na jednym z czołowych miejsc w kraju. Dużą pomocą jest wy- próbowana dyscyplina i zmysł organi- zacyjny. Trzeba tylko jeszcze zdobyć szerokie zaufanie i zrozumienie jak największych rzesz społeczeństwa.

Stefan Stoniński

Nowe odkrycia prehistoryczne w Wielkopolsce

Duże znaczenie dla nauki polskiej posiadają nowe odkrycia archeologi- czne w Barchlinie, pow. kościańskiego, gdzie natrafiono na grób przedhistory- czny, składający się z popielnicy zawie- rającej spalone kości. Z przeprowadzo- nych badań wynika, że jest to grób tzw. „kultury lużyckiej” z IV wstęgu V okresu epoki brązowej. Należy on do rozlegle- go cmentarzyska, którego ślady w po- staci skorup znaleziono we wspomnia- nej miejscowości.

Dr Zdzisław Rajewski odkrył w wyko- pie pod posadzką katedry skorupy i zęb zwierzęcy, pochodzące z okresu przed- piastowskiego. (1c)

Wieczory autorskie Tadeusza Brezy

Autor „Murów Jerycha” nie ogra- niczył się tylko do występu na „czwart- ku literackim”, zorganizowanym przez Związek Zawodowy Literatów, na któ- rego zaproszenie przybył do Poznania. Breza wystąpił również w ramach akcji prowadzonej przez Spółdzielnię Wy- dawniczą „Czytelnik” pt.: „Autorzy wśród swoich czytelników”. Wydział Kulturalno - Oświatowy „Czytelnika” zorganizował cztery „wieczory autorskie”, na których T. Breza miał moż- ność zaprezentować się czytelnikom, zapoznając ich zgodnie z wyrażeniami w tym kierunku życzeniami, z swoją autobiografią oraz odczytując fragmen- ty swoich dzieł literackich.

Szczególnie interesująco wypadł wieczór w Poznaniu w sali Akademii Handlowej. Oprócz członków „Czytel- nika” przybyli liczni wlebiciele talen- tu Brezy, uczestnicząc w niezwykle żywej dyskusji.

W Poznaniu Breza wystąpił ponadto przed ponad 500 osób liczącym audy- torium uczniów Gimnazjum Handlowe- go. Młodzi słuchacze w skupieniu wysłuchali ciekawej prelekcji autora, w której ich zapoznał z historią napisa- ną sztuką teatralną „Zamach” oraz różnymi perypetiami, które poprzedziły wystawienie sztuk na polskich scenach teatralnych. Po prelekcji mło- dzież przeprosiła generalny szturm po- autografy, których autor młodym czy- telnikom nie szczędził.

Z prowincjonalnych ośrodków od- wiedzili Breza Obornik oraz Koło n. W. „Wieczory” przy pomocy specjalnie powstałych Komitetów Obywatelskich oraz pełnomocników powiatowych „Czytelnika” zorganizowały miejsce- wo Koła członków tejsze Spółdzielni. Autora przyjmowano bardzo serdecz- nie, dopytując się w dyskusji o ter- min wydania następnych książek, ma- jących stanowić dalszy ciąg „Murów Jerycha”, których ukazanie autor za- powiedział pod tytułami „Niebo i zie- mia” oraz „Czerwony kościół”.

Ograniczony czas pobytu Brezy w Wielkopolsce uniemożliwił mu wyjazd na dalsze wieczory, które miały się odbyć w Zielonej Górze, Gnieźnie i Śremie. Przyjmowany niezwykle ser- decznie, przyszedł Breza przybyć w najbliższym czasie ponownie do nasze- go województwa i wówczas odwiedzi- te ośrodki, do których teraz nie dotarł.

D.

Co dadzą zmiany struktury spółdzielczości

Zasadniczą zmianę w nowej strukturze spółdzielczej mamy w stworzeniu Centralnego Związku Spółdzielczego, powiązane- go przez samorząd spółdzielczy z centralami spółdzielczymi i spółdzielniami terenowymi wszystkich typów.

Jednym z najważniejszych zadań przyszłego C. Z. S. będzie obok repre- zentacji spółdzielczości — koordyna- cja i kontrola planowania spółdzielcze- go poprzez centrale spółdzielcze, aż do najmniejszych komórek spółdziel- czych w mieście i na wsi.

Zadania społeczno-wychowawcze i szkoleniowe, od których zależeć będzie świadomość społeczna i spółdzielcza szerokiach mas członkowskich i pracow- ników spółdzielczych dotąd nie dość intensywnie podejmowane i prowadzo- ne, a w wielu wypadkach w ogóle nie- doceniane — również umie i rozwiąże Centralny Związek Spółdzielczy.

Większa elastyczność handlowa

Następna zmiana — to powołanie szeregu samodzielnych branżowych central spółdzielczych jak: konsumcyj- na, rolnicza — Samopomoc Chłop- skiej, jajczarsko-mleczarska, ogrodni- czo-warzywnicza, finansowa, pracy wy- twórczej, budowlana i mieszkaniowa itp.

Centrale te powstaną częściowo przez usamodzielnienie branżowych wydziałów Związku Gospodarczego „Społem”. Reszta central będą stano- wiły centrale dotąd samodzielne i nie powiązane organizacyjnie ze „Społem”.

Usamodzielnienie daje szybszą i sprawniejszą decyzję, a również winno- dać w poszczególnych centralach bran- żowych niższą kalkulację i redukcję kosztów handlowych.

Samodzielne centrale spółdzielcze będą pracować sprawniej, taniej i szyb- ciej zaopatrywać konsumenta, a od producenta bez pośrednictwa zakupy- wać towar.

Jednolity typ spółdzielni zbliża wieś z miastem

Bodaj że najważniejszą nowością — to jednolity typ spółdzielni na wsi w

postaci gminnej spółdzielni „Samopo- moc Chłopska”.

Ta zmiana ma przez sprawną wy- mianę uintensywnić wieś i zbliżyć chłopca do jego odbiorcy w mieście, bez udziału zbędnego i często fałszu- kowego pośrednictwa. W zamian wieś otrzyma konieczne wyroby przemysło- we po cenie jednolitej i najniższej.

Spółdzielczość na wsi może niestety poszczycić się jak dotychczas niewiel- kimi wynikami. Przez spółdzielnie wiejs- kie przechodził do miasta i do okrę- gów przemysłowych tylko znikomy procent wytwórczości wiejskiej. Wiejs- kie spółdzielnie były słabe finansowo i dlatego też mogły spełniać niewielką rolę w ogólnonarodowej wymianie. Spółdzielcze kramiki wiejskie samo- pomocowe, pochłonięte nawzajem spo- rami i rywalizacją z silniejszymi nie- co wiejskimi spółdzielniami powszech- nymi — nie spełniały należycie zadań i nie obsługiwały należycie chłopca.

Koordinację i pobudzenie prac spół- dzielni gminnych podejmie silny orga- nizacyjnie powiatowy związek spół- dzielni gminnych „Samopomoc Chłop- ska” wespół z placówkami centrali rol- niczej, w oparciu o zapewnioną moż- ność ingerencji — statutową i prawną.

Sprawiedliwy rozdział mięsa, tłuszczu i ryb

Oczywistym jest, że dopóki takie artykuły jak mięso, tłuszcz zwierzęcy i ryby są jeszcze w niedostatecznych ilościach na naszych rynkach, te ostat- nie z powodu nieprzystosowanego transportu, państwo pragnie posiadać wpływ na racjonalny i sprawiedliwy ich rozdział dla ludności pracującej. Dlatego też, w nowej formie organi- zacyjnej, państwo zachowuje wgląd w

kształtowanie się obrotów tymi arty- kułami.

Nowe centrale spółdzielczo państw- we będą poddane nadzorowi samorzą- du spółdzielczego, który będzie posia- dać wpływ na skład władz i na ich działalność gospodarczą. Centrale te będą prowadziły działalność instruk- cyjno-rewizyjną pod kontrolą Central- nego Związku Spółdzielczego.

Przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze

Ostatnią zmianą w dotychczasowej organizacji spółdzielczej — jest powo- łanie przedsiębiorstw państwowo-spół- dzielczych tam, gdzie spółdzielczość nie wytworzyła specjalnych typów spółdzielni jak: w handlu zbożem i materiałami włókienniczymi. Państwo i spółdzielczość będą wspólnie ustalać władze mieszanego przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwa te pozostawać będą pod nadzorem Centralnego Związku Spółdzielczego.

Sądymy, jako spółdzielcy, że po- stawienie central spółdzielczo-państw- wych i przedsiębiorstw państwowo- spółdzielczych będzie miało charakter raczej czasowy. Zarówno obrotami zbożem jak włóknem, mięsem, tłusz- czami i rybami — państwo się interesuje i interesować musi, dopóki nasy- cenie rynku tymi artykułami nie jest dostateczne, dopóki spekulacja nimi ciągle jest jeszcze możliwa i przyno- sić może ludności pracującej poważne szkody.

Kiedy momenty spekulacyjne zanikną — Państwo będzie mogło wyco- fać się z udziału w tych mieszanym centralach, względnie przedsiębior- stwach. Kiedy to nastąpi i czy nastąpi — wykaże czas. Stwierdzić tylko wy- pada, że spółdzielczość w nowej for- mie organizacyjnej ma warunki, by właściwie spełnić powierzone jej za- dania z istotną korzyścią dla państwa ludowego.

RYSZARD ANDRUSZKIEWICZ

PRAWIDŁA-PRAWIDELKA NAJNOWSZE FASYNY
wykonuje szybko i fachowo
"OLCHA"
Poznań, Marii Magdaleny 8 (przy Pl. Bernardyńskim)

Wolne posady

Apteka w pow. mieście blisko Poznania poszukuje magistrowi. Warunki wg umowy. Oferty Głos Wielkopolski nr 5082.

Handlowca nasieniaka w wieku do lat 45 zatrudni natychmiast Okręgowy Oddział Rolniczy i Przemysłu Rolny Szczecin ul. Niedziałkowskiego nr 22/23. 2b-401

Ekspedient-dekorator oraz ekspedient branży włókienniczej i konfekcji męskiej, sily wyjątkowo fachowe, potrzebni zaraz. Zgłoszenia osobiscie ze swiadczeniami lub pisemnie, odpisanymi swiadczeniami. „Dom Towarowy” Wicherz, Kamienna Góra, ul. Słowiadska 5 (Dolny Śląsk).

Merszancki, dobre sily, potrzebne zaraz. Oferty „PAR”, Ratajczaka 7 — pod „2,966”. p1962

Instytucja Bankowa w Poznaniu poszukuje

2 urzédnikóv bankowych
1 maszynistkę
mogą być sily mlodsze
Oferty z zyciorysiem i odpisami swiadczeń kierować do Gł. Wielkopolskiego pod 5304.

Pani do prowadzenia gospodarstwa u samotnego pana poszukuje. Oferty „PAR”, Ratajczaka 7, pod „2,941”. p1958

Rysownik-litograf potrzebny zaraz. Thomas, Poznań, Kanińska 8/9 m. 6. p1956

Dziewczyna z dobrego domu, z dobrym gotowaniem, do 2 osób ml. Długa 10 m. 19. 5215

Dziewczyna samodzielna, uczciwa, dobre traktowanie. Kanińska 10 m. 15. 5247

Dobry zarobek dla paf przez akwizycje popularnych artykułów spożywczych i kosmetycznych na terenach Ostrowa i okolicznych powiatów. Oferty Głos Wielkop. nr 5225.

Pomocnik ogrodnicy (kawaler) potrzebny zaraz. Oferty Głos Wielkopolski nr 2a-238.

Przetwórnia owoców poszukuje majstra z gruntowną znajomością produkcji win i przetworów owocowych. Oferty: 2184, Warszawa, Wspólna 50, Biuro Ogłoszeń Pietraszek. 2b-397

Ekspedientka, sily tylko fachowa, do sklepu porcelany, szkła, poszukiwana. Dobre warunki. Zgłoszenia: Szczecin, al. Wojska Polskiego 5. 2b-400

Retuzer, pierwszorzędna sily na portrety, poszukiwany. Oferty Głos Wielkop. nr 5272.

Pomoc domowa przychodnia. Limanowskiego 19, m. 4. 5263

Młoda, zdrowa do dziecka na popołudnie lub cały dzień. ul. Chelmońskiego 8, m. 7. 5257

PRZEDSTAWICIELA
na okręg POZNAŃSKI — poszukuje
SPÓŁDZ. PRZEM.-WYTW. „RADOŚĆ”
produkcją budynie, olejki do ciast, proszek do pieczenia i tp.
WARSZAWA, Marszałkowska 117
2b-398

Najważniejsze audycje radiowe na sobotę 28. 2. 48
(Zastrzeżenie się zmiłny w programie)

6.00 Aud. por.; 6.15 Wiadomości; 7.00 Dziennik poranny; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 8.25 Skrzynka PKC; 8.35 Powieść; 9.02 Przerwa; 11.57 Hejnał; 12.04 Wiadomości popołudniowe; 12.08 Przeglad prasy stolecznej; 12.15 „2 mikrofonu” po kraju; 12.25 Muzyka; 12.50 Przeglad wydarzeń 14.00 Muzyka kameralna; 14.15 Wiadomości bieżące; 14.20 Nadprogram; 14.30 Kącik językowy; 14.35 Wied. sportowe; 15.00 Koncert solistów; 15.30 Słuchowisko dla dzieci; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.45 „Przy sobocie po robocie”; 18.00 Lekcja języka rosyjskiego; 18.15 Fragmenty operowe; 18.45 Powieść; 19.00 „Melodie świata”; 19.25 Na swojską nutę”; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.45 Wieczór literacki; 21.00 Koncert; 21.35 „Zapomniany Verdi”; 21.55 „2 naszy radiofonii”; 22.00 Muzyka; 22.15 Transmisja Finału Międzynarodowego Konkursu Muzyki Jazzowej (transmisja z Nicei); 24.00 Ostatnie wiadomości; 00.05 Program na dzień następną; 00.15 Koniec audycy.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”.
Redaktor naczelny: Jan Zaglęski.

Adres Biura Ogłoszeń: Poznań, ul. Wyspiańskiego 10, I ptr., telefon: 64-75, 62-70 (wewnętrzny 5).
Konta: PKO Poznań nr 4499, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego Poznań nr 8.

Cennik ogłoszeń: Za 1-lamowy milimetr lub jego miejsce: za tekstem (strona 8-lamowa) do 70 mm 30,—, 71 do 120 mm 35,—, 121 do 200 mm 40,—, 201 do 300 mm 55,—, 301 do 400 mm 75,—, 401 do 500 mm 100,—, 501 do 600 mm 125,—, 601 do 700 mm 150,—, 701 do 800 mm 175,—, 801 do 900 mm 200,—, 901 do 1000 mm 225,—, 1001 do 1200 mm 250,—, 1201 do 1400 mm 275,—, 1401 do 1600 mm 300,—, 1601 do 1800 mm 325,—, 1801 do 2000 mm 350,—, 2001 do 2200 mm 375,—, 2201 do 2400 mm 400,—, 2401 do 2600 mm 425,—, 2601 do 2800 mm 450,—, 2801 do 3000 mm 475,—, 3001 do 3200 mm 500,—, 3201 do 3400 mm 525,—, 3401 do 3600 mm 550,—, 3601 do 3800 mm 575,—, 3801 do 4000 mm 600,—, 4001 do 4200 mm 625,—, 4201 do 4400 mm 650,—, 4401 do 4600 mm 675,—, 4601 do 4800 mm 700,—, 4801 do 5000 mm 725,—, 5001 do 5200 mm 750,—, 5201 do 5400 mm 775,—, 5401 do 5600 mm 800,—, 5601 do 5800 mm 825,—, 5801 do 6000 mm 850,—, 6001 do 6200 mm 875,—, 6201 do 6400 mm 900,—, 6401 do 6600 mm 925,—, 6601 do 6800 mm 950,—, 6801 do 7000 mm 975,—, 7001 do 7200 mm 1000,—, 7201 do 7400 mm 1025,—, 7401 do 7600 mm 1050,—, 7601 do 7800 mm 1075,—, 7801 do 8000 mm 1100,—, 8001 do 8200 mm 1125,—, 8201 do 8400 mm 1150,—, 8401 do 8600 mm 1175,—, 8601 do 8800 mm 1200,—, 8801 do 9000 mm 1225,—, 9001 do 9200 mm 1250,—, 9201 do 9400 mm 1275,—, 9401 do 9600 mm 1300,—, 9601 do 9800 mm 1325,—, 9801 do 10000 mm 1350,—, 10001 do 10200 mm 1375,—, 10201 do 10400 mm 1400,—, 10401 do 10600 mm 1425,—, 10601 do 10800 mm 1450,—, 10801 do 11000 mm 1475,—, 11001 do 11200 mm 1500,—, 11201 do 11400 mm 1525,—, 11401 do 11600 mm 1550,—, 11601 do 11800 mm 1575,—, 11801 do 12000 mm 1600,—, 12001 do 12200 mm 1625,—, 12201 do 12400 mm 1650,—, 12401 do 12600 mm 1675,—, 12601 do 12800 mm 1700,—, 12801 do 13000 mm 1725,—, 13001 do 13200 mm 1750,—, 13201 do 13400 mm 1775,—, 13401 do 13600 mm 1800,—, 13601 do 13800 mm 1825,—, 13801 do 14000 mm 1850,—, 14001 do 14200 mm 1875,—, 14201 do 14400 mm 1900,—, 14401 do 14600 mm 1925,—, 14601 do 14800 mm 1950,—, 14801 do 15000 mm 1975,—, 15001 do 15200 mm 2000,—, 15201 do 15400 mm 2025,—, 15401 do 15600 mm 2050,—, 15601 do 15800 mm 2075,—, 15801 do 16000 mm 2100,—, 16001 do 16200 mm 2125,—, 16201 do 16400 mm 2150,—, 16401 do 16600 mm 2175,—, 16601 do 16800 mm 2200,—, 16801 do 17000 mm 2225,—, 17001 do 17200 mm 2250,—, 17201 do 17400 mm 2275,—, 17401 do 17600 mm 2300,—, 17601 do 17800 mm 2325,—, 17801 do 18000 mm 2350,—, 18001 do 18200 mm 2375,—, 18201 do 18400 mm 2400,—, 18401 do 18600 mm 2425,—, 18601 do 18800 mm 2450,—, 18801 do 19000 mm 2475,—, 19001 do 19200 mm 2500,—, 19201 do 19400 mm 2525,—, 19401 do 19600 mm 2550,—, 19601 do 19800 mm 2575,—, 19801 do 20000 mm 2600,—, 20001 do 20200 mm 2625,—, 20201 do 20400 mm 2650,—, 20401 do 20600 mm 2675,—, 20601 do 20800 mm 2700,—, 20801 do 21000 mm 2725,—, 21001 do 21200 mm 2750,—, 21201 do 21400 mm 2775,—, 21401 do 21600 mm 2800,—, 21601 do 21800 mm 2825,—, 21801 do 22000 mm 2850,—, 22001 do 22200 mm 2875,—, 22201 do 22400 mm 2900,—, 22401 do 22600 mm 2925,—, 22601 do 22800 mm 2950,—, 22801 do 23000 mm 2975,—, 23001 do 23200 mm 3000,—, 23201 do 23400 mm 3025,—, 23401 do 23600 mm 3050,—, 23601 do 23800 mm 3075,—, 23801 do 24000 mm 3100,—, 24001 do 24200 mm 3125,—, 24201 do 24400 mm 3150,—, 24401 do 24600 mm 3175,—, 24601 do 24800 mm 3200,—, 24801 do 25000 mm 3225,—, 25001 do 25200 mm 3250,—, 25201 do 25400 mm 3275,—, 25401 do 25600 mm 3300,—, 25601 do 25800 mm 3325,—, 25801 do 26000 mm 3350,—, 26001 do 26200 mm 3375,—, 26201 do 26400 mm 3400,—, 26401 do 26600 mm 3425,—, 26601 do 26800 mm 3450,—, 26801 do 27000 mm 3475,—, 27001 do 27200 mm 3500,—, 27201 do 27400 mm 3525,—, 27401 do 27600 mm 3550,—, 27601 do 27800 mm 3575,—, 27801 do 28000 mm 3600,—, 28001 do 28200 mm 3625,—, 28201 do 28400 mm 3650,—, 28401 do 28600 mm 3675,—, 28601 do 28800 mm 3700,—, 28801 do 29000 mm 3725,—, 29001 do 29200 mm 3750,—, 29201 do 29400 mm 3775,—, 29401 do 29600 mm 3800,—, 29601 do 29800 mm 3825,—, 29801 do 30000 mm 3850,—, 30001 do 30200 mm 3875,—, 30201 do 30400 mm 3900,—, 30401 do 30600 mm 3925,—, 30601 do 30800 mm 3950,—, 30801 do 31000 mm 3975,—, 31001 do 31200 mm 4000,—, 31201 do 31400 mm 4025,—, 31401 do 31600 mm 4050,—, 31601 do 31800 mm 4075,—, 31801 do 32000 mm 4100,—, 32001 do 32200 mm 4125,—, 32201 do 32400 mm 4150,—, 32401 do 32600 mm 4175,—, 32601 do 32800 mm 4200,—, 32801 do 33000 mm 4225,—, 33001 do 33200 mm 4250,—, 33201 do 33400 mm 4275,—, 33401 do 33600 mm 4300,—, 33601 do 33800 mm 4325,—, 33801 do 34000 mm 4350,—, 34001 do 34200 mm 4375,—, 34201 do 34400 mm 4400,—, 34401 do 34600 mm 4425,—, 34601 do 34800 mm 4450,—, 34801 do 35000 mm 4475,—, 35001 do 35200 mm 4500,—, 35201 do 35400 mm 4525,—, 35401 do 35600 mm 4550,—, 35601 do 35800 mm 4575,—, 35801 do 36000 mm 4600,—, 36001 do 36200 mm 4625,—, 36201 do 36400 mm 4650,—, 36401 do 36600 mm 4675,—, 36601 do 36800 mm 4700,—, 36801 do 37000 mm 4725,—, 37001 do 37200 mm 4750,—, 37201 do 37400 mm 4775,—, 37401 do 37600 mm 4800,—, 37601 do 37800 mm 4825,—, 37801 do 38000 mm 4850,—, 38001 do 38200 mm 4875,—, 38201 do 38400 mm 4900,—, 38401 do 38600 mm 4925,—, 38601 do 38800 mm 4950,—, 38801 do 39000 mm 4975,—, 39001 do 39200 mm 5000,—, 39201 do 39400 mm 5025,—, 39401 do 39600 mm 5050,—, 39601 do 39800 mm 5075,—, 39801 do 40000 mm 5100,—, 40001 do 40200 mm 5125,—, 40201 do 40400 mm 5150,—, 40401 do 40600 mm 5175,—, 40601 do 40800 mm 5200,—, 40801 do 41000 mm 5225,—, 41001 do 41200 mm 5250,—, 41201 do 41400 mm 5275,—, 41401 do 41600 mm 5300,—, 41601 do 41800 mm 5325,—, 41801 do 42000 mm 5350,—, 42001 do 42200 mm 5375,—, 42201 do 42400 mm 5400,—, 42401 do 42600 mm 5425,—, 42601 do 42800 mm 5450,—, 42801 do 43000 mm 5475,—, 43001 do 43200 mm 5500,—, 43201 do 43400 mm 5525,—, 43401 do 43600 mm 5550,—, 43601 do 43800 mm 5575,—, 43801 do 44000 mm 5600,—, 44001 do 44200 mm 5625,—, 44201 do 44400 mm 5650,—, 44401 do 44600 mm 5675,—, 44601 do 44800 mm 5700,—, 44801 do 45000 mm 5725,—, 45001 do 45200 mm 5750,—, 45201 do 45400 mm 5775,—, 45401 do 45600 mm 5800,—, 45601 do 45800 mm 5825,—, 45801 do 46000 mm 5850,—, 46001 do 46200 mm 5875,—, 46201 do 46400 mm 5900,—, 46401 do 46600 mm 5925,—, 46601 do 46800 mm 5950,—, 46801 do 47000 mm 5975,—, 47001 do 47200 mm 6000,—, 47201 do 47400 mm 6025,—, 47401 do 47600 mm 6050,—, 47601 do 47800 mm 6075,—, 47801 do 48000 mm 6100,—, 48001 do 48200 mm 6125,—, 48201 do 48400 mm 6150,—, 48401 do 48600 mm 6175,—, 48601 do 48800 mm 6200,—, 48801 do 49000 mm 6225,—, 49001 do 49200 mm 6250,—, 49201 do 49400 mm 6275,—, 49401 do 49600 mm 6300,—, 49601 do 49800 mm 6325,—, 49801 do 50000 mm 6350,—, 50001 do 50200 mm 6375,—, 50201 do 50400 mm 6400,—, 50401 do 50600 mm 6425,—, 50601 do 50800 mm 6450,—, 50801 do 51000 mm 6475,—, 51001 do 51200 mm 6500,—, 51201 do 51400 mm 6525,—, 51401 do 51600 mm 6550,—, 51601 do 51800 mm 6575,—, 51801 do 52000 mm 6600,—, 52001 do 52200 mm 6625,—, 52201 do 52400 mm 6650,—, 52401 do 52600 mm 6675,—, 52601 do 52800 mm 6700,—, 52801 do 53000 mm 6725,—, 53001 do 53200 mm 6750,—, 53201 do 53400 mm 6775,—, 53401 do 53600 mm 6800,—, 53601 do 53800 mm 6825,—, 53801 do 54000 mm 6850,—, 54001 do 54200 mm 6875,—, 54201 do 54400 mm 6900,—, 54401 do 54600 mm 6925,—, 54601 do 54800 mm 6950,—, 54801 do 55000 mm 6975,—, 55001 do 55200 mm 7000,—, 55201 do 55400 mm 7025,—, 55401 do 55600 mm 7050,—, 55601 do 55800 mm 7075,—, 55801 do 56000 mm 7100,—, 56001 do 56200 mm 7125,—, 56201 do 56400 mm 7150,—, 56401 do 56600 mm 7175,—, 56601 do 56800 mm 7200,—, 56801 do 57000 mm 7225,—, 57001 do 57200 mm 7250,—, 57201 do 57400 mm 7275,—, 57401 do 57600 mm 7300,—, 57601 do 57800 mm 7325,—, 57801 do 58000 mm 7350,—, 58001 do 58200 mm 7375,—, 58201 do 58400 mm 7400,—, 58401 do 58600 mm 7425,—, 58601 do 58800 mm 7450,—, 58801 do 59000 mm 7475,—, 59001 do 59200 mm 7500,—, 59201 do 59400 mm 7525,—, 59401 do 59600 mm 7550,—, 59601 do 59800 mm 7575,—, 59801 do 60000 mm 7600,—, 60001 do 60200 mm 7625,—, 60201 do 60400 mm 7650,—, 60401 do 60600 mm 7675,—, 60601 do 60800 mm 7700,—, 60801 do 61000 mm 7725,—, 61001 do 61200 mm 7750,—, 61201 do 61400 mm 7775,—, 61401 do 61600 mm 7800,—, 61601 do 61800 mm 7825,—, 61801 do 62000 mm 7850,—, 62001 do 62200 mm 7875,—, 62201 do 62400 mm 7900,—, 62401 do 62600 mm 7925,—, 62601 do 62800 mm 7950,—, 62801 do 63000 mm 7975,—, 63001 do 63200 mm 8000,—, 63201 do 63400 mm 8025,—, 63401 do 63600 mm 8050,—, 63601 do 63800 mm 8075,—, 63801 do 64000 mm 8100,—, 64001 do 64200 mm 8125,—, 64201 do 64400 mm 8150,—, 64401 do 64600 mm 8175,—, 64601 do 64800 mm 8200,—, 64801 do 65000 mm 8225,—, 65001 do 65200 mm 8250,—, 65201 do 65400 mm 8275,—, 65401 do 65600 mm 8300,—, 65601 do 65800 mm 8325,—, 65801 do 66000 mm 8350,—, 66001 do 66200 mm 8375,—, 66201 do 66400 mm 8400,—, 66401 do 66600 mm 8425,—, 66601 do 66800 mm 8450,—, 66801 do 67000 mm 8475,—, 67001 do 67200 mm 8500,—, 67201 do 67400 mm 8525,—, 67401 do 67600 mm 8550,—, 67601 do 67800 mm 8575,—, 67801 do 68000 mm 8600,—, 68001 do 68200 mm 8625,—, 68201 do 68400 mm 8650,—, 68401 do 68600 mm 8675,—, 68601 do 68800 mm 8700,—, 68801 do 69000 mm 8725,—, 69001 do 69200 mm 8750,—, 69201 do 69400 mm 8775,—, 69401 do 69600 mm 8800,—, 69601 do 69800 mm 8825,—, 69801 do 70000 mm 8850,—, 70001 do 70200 mm 8875,—, 70201 do 70400 mm 8900,—, 70401 do 70600 mm 8925,—, 70601 do 70800 mm 8950,—, 70801 do 71000 mm 8975,—, 71001 do 71200 mm 9000,—, 71201 do 71400 mm 9025,—, 71401 do 71600 mm 9050,—, 71601 do 71800 mm 9075,—, 71801 do 72000 mm 9100,—, 72001 do 72200 mm 9125,—, 72201 do 72400 mm 9150,—, 72401 do 72600 mm 9175,—, 72601 do 72800 mm 9200,—, 72801 do 73000 mm 9225,—, 73001 do 73200 mm 9250,—, 73201 do 73400 mm 9275,—, 73401 do 73600 mm 9300,—, 73601 do 73800 mm 9325,—, 73801 do 74000 mm 9350,—, 74001 do 74200 mm 9375,—, 74201 do 74400 mm 9400,—, 74401 do 74600 mm 9425,—, 74601 do 74800 mm 9450,—, 74801 do 75000 mm 9475,—, 75001 do 75200 mm 9500,—, 75201 do 75400 mm 9525,—, 75401 do 75600 mm 9550,—, 75601 do 75800 mm 9575,—, 75801 do 76000 mm 9600,—, 76001 do 76200 mm 9625,—, 76201 do 76400 mm 9650,—, 76401 do 76600 mm 9675,—, 76601 do 76800 mm 9700,—, 76801 do 77000 mm 9725,—, 77001 do 77200 mm 9750,—, 77201 do 77400 mm 9775,—, 77401 do 77600 mm 9800,—, 77601 do 77800 mm 9825,—, 77801 do 78000 mm 9850,—, 78001 do 78200 mm 9875,—, 78201 do 78400 mm 9900,—, 78401 do 78600 mm 9925,—, 78601 do 78800 mm 9950,—, 78801 do 79000 mm 9975,—, 79001 do 79200 mm 10000,—, 79201 do 79400 mm 10025,—, 79401 do 79600 mm 10050,—, 79601 do 79800 mm 10075,—, 79801 do 80000 mm 10100,—, 80001 do 80200 mm 10125,—, 80201 do 80400 mm 10150,—, 80401 do 80600 mm 10175,—, 80601 do 80800 mm 10200,—, 80801 do 81000 mm 10225,—, 81001 do 81200 mm 10250,—, 81201 do 81400 mm 10275,—, 81401 do 81600 mm 10300,—, 81601 do 81800 mm 10325,—, 81801 do 82000 mm 10350,—, 82001 do 82200 mm 10375,—, 82201 do 82400 mm 10400,—, 82401 do 82600 mm 10425,—, 82601 do 82800 mm 10450,—, 82801 do 83000 mm 10475,—, 83001 do 83200 mm 10500,—, 83201 do 83400 mm 10525,—, 83401 do 83600 mm 10550,—, 83601 do 83800 mm 10575,—, 83801 do 84000 mm 10600,—, 84001 do 84200 mm 10625,—, 84201 do 84400 mm 10650,—, 84401 do 84600 mm 10675,—, 84601 do 84800 mm 10700,—, 84801 do 85000 mm 10725,—, 85001 do 85200 mm 10750,—, 85201 do 85400 mm 10775,—, 85401 do 85600 mm 10800,—, 85601 do 85800 mm 10825,—, 85801 do 86000 mm 10850,—, 86001 do 86200 mm 10875,—, 86201 do 86400 mm 10900,—, 86401 do 86600 mm 10925,—, 86601 do 86800 mm 10950,—, 86801 do 87000 mm 10975,—, 87001 do 87200 mm 11000,—, 87201 do 87400 mm 11025,—, 87401 do 87600 mm 11050,—, 87601 do 87800 mm 11075,—, 87801 do 88000 mm 11100,—, 88001 do 88200 mm 11125,—, 88201 do 88400 mm 11150,—, 88401 do 88600 mm 11175,—, 88601 do 88800 mm 11200,—, 88801 do 89000 mm 11225,—, 89001 do 89200 mm 11250,—, 89201 do 89400 mm 11275,—, 89401 do 89600 mm 11300,—, 89601 do 89800 mm 11325,—, 89801 do 90000 mm 11350,—, 90001 do 90200 mm 11375,—, 90201 do 90400 mm 11400,—, 90401 do 90600 mm 11425,—, 90601 do 90800 mm 11450,—, 90801 do 91000 mm 11475,—, 91001 do 91200 mm 11500,—, 91201 do 91400 mm 11525,—, 91401 do 91600 mm 11550,—, 91601 do 91800 mm 11575,—, 91801 do 92000 mm 11600,—, 92001 do 92200 mm 11625,—, 92201 do 92400 mm 11650,—, 92401 do 92600 mm 11675,—, 92601 do 92800 mm 11700,—, 92801 do 93000 mm 11725,—, 93001 do 93200 mm 11750,—, 93201 do 93400 mm 11775,—, 93401 do 93600 mm 11800,—, 93601 do 93800 mm 11825,—, 93801 do 94000 mm 11850,—, 94001 do 94200 mm 11875,—, 94201 do 94400 mm 11900,—, 94401 do 94600 mm 11925,—, 94601 do 94800 mm 11950,—, 948

Zręby

Wobec powszechnego zainteresowania powieścią mojej uroczej i utalentowanej koleżanki oraz sąsiadki z ostatej strony „Głosu”, powodowany — co tu kryć — zazdrością, postaram się przekonać dziś swich łaskawych czytelników, że i ja, gdybym był mniej leniwy, też miałbym może coś do powiedzenia w tak zwanej literaturze pięknej. Oto fragmenty mojej ewentualnej powieści o Ziemiach Odzyskanych pod tytułem: „Zręby”.

Bąblak krzyknął beznadziejnie: — Trzymajcie Milicja! aZmach! Ktoś skoczył do telefonu, zawiadomić starostę.

Właśnie Mieczyński siedział w gabinecie. Agata wbiła małutkie szpilki i on przysłuchując się jej powie: — Personifikujcie pani „Szpilki”...

Roześmiała się całą gębą i pomysłowała rzewnie, wychodząc z pokoju: Nie ma drugiego takiego chłopca w Zrębach!

— Co tu dużo gadać — wtrącił Wazniak. Kobieta jest jak się patrzy. Ty wyglądasz jak gdomor, nikt ci gospodarstwa nie prowadzi. Mówię ci, żeś się! Nagle przez szparę w drzwiach wsunął głowę jakiś odrażający mężczyzna o złodziejskich, bystrych oczkach.

— To warszawiak — machnął Mieczyński z rezygnacją rasową ręką — nudzi mnie o koncesję na wytwórnictwo wódki sodowej.

— A szabrowniki! — rozsierdził się Wazniak. — Nam tu tyłu ludzi brak, woźnych do starostwa, strażaków! Ale wiadomo — w kongresie tylko prywatna.

W lokalu było pełno. — Tata z mamą i zagrychę — zakomenderował ostro Kapić. — Będzie mi pić i g... o to kogo obchodzi!

Lyknęli wódkę, głośno wypuszczając powietrze.

„Hej dziewczuchy w górę kiecki, jedzie ułan jałowicki!” — zaintonował nagle Djabelewicz, ten, co to przyjechał do Zrębów już w pierwszej grupie. W rogu kłapki siedziała Hanka, nie do uwierzenia wesola: Czy taka głupia, czy taka mądra? — zastanawiał się Lunaparski. — Skąd ona potrafi wykrzesać ten humor po pięciu latach Oświęcimia? A Hanka stawiając pustą kieliszek na stole i wodząc roziskrzonym wzrokiem po zebranych, po prostu cieszyła się.

Odwracała się w biegu, widząc jak mocne nogi mężczyzny gonili ją w skarpetkach do kolan. Świeciło słońce.

— Masz takie włosy, jak mój pies — mówił gorączkowo Jarek, nachylając się nad nią.

— Jestem szczęśliwa — szeptała. Z Podmokłego Doika, gdzie w międzyczasie wybuchł pożar, dolatywała ostrza woń. Jaski

Nowiny Sportowe

Wątpliwości rozwiane

14 klubów w lidze

Uchwała Walnego Zebrania PZPN utrzymana

Na ostatnim walnym zgromadzeniu PZPN postanowiono powiększyć ilość klubów ligi piłkarskiej do 14. Uchwała ta spotkała się jednak z ostrą krytyką niejednych okręgów, które tłumaczyły, że postanowienie walnego zebrania nie jest zgodne ze statutem PZPN.

Zarząd PZPN, który rozpatrywał tę sprawę na ostatnim zebraniu wydał komunikat następującej treści:

1) Zarząd PZPN nie będzie statutowo uprawniony do badania legalności uchwał Walnego Zgromadzenia, że uchwała Walnego Zgromadzenia z dnia 15 lutego 1948 r. o powiększeniu ilości klubów Klasy Państwowej do liczby 14, jest obowiązująca i podlega wykonaniu. Zgodnie z paragrafem 56 Statutu PZPN jedynie Walne Zgromadzenie władne jest orzekać o prawomocności uchwał poprzedniego Walnego Zebrania.

2) Zarząd PZPN powołując się na złożone oświadczenie delegata Łódzkiego OZPN w imieniu okręgu łódzkiego, krakowskiego, śląskiego i warszawskiego, które przyjęte zostało przez wszystkich delegatów na Walnym Zgromadzeniu PZPN komunikuje że:

a) opracowuje system oraz sposób

Z Z K WISZA 10:6

Rozegrane w poniedziałek spotkanie towarzyskie pomiędzy krakowską Wisłą i poznańską ZZK przyniosło zwycięstwo drużynie kolejarzy. Walki stały na ogół na dobrym poziomie.

Kasparczak w muszce pokonał wysoko Kuźmek. Zawodnik Wisły znalazł się kilka razy na deskach.

Genšler zdobył punkty w o. bowiem Żywicki nie stanął do walki. W towarzyskim spotkaniu ze Skrzypczakiem (ZZK Rawicz) wygrał przez techn. k. o. Nowicki (ZZK) po wyrównanej walce uległ na punkty Gromali (W).

Każmierczak przekonująco pokonał Dudzika (W) mając przez cały czas przewagę.

W półśredniej Snela przegrał z Piątkowskim (W) w 2 rundzie przez techn. k. o.

W średniej Matuła (W) znalazł się kilkakrotnie na deskach, po dramatycznej walce jednak wygrał na punkty z Grzelczykiem.

Zbik (W) po szybkim, czystym i miejscami ostrej walce uległ na punkty młodemu Kłakowi (ZZK).

Grzelek (ZZK) pokonał Rysia (W) na punkty.

W walce nadprogramowej, w wadze lekkiej Witkowski (Wisła) pokonał przez k. o. w 2 rundzie Sikorę (ZZK — Rawicz).

W ringu sędziował z wielką rutyną Gruszczyński, na punkty Starzicki (Kraków), Linke i Banc (Poznań).

KOMUNIKATY

Klub Sportowy „Legia” zwołuje na niedzielę dnia 29 bm. o godz. 11 Nadzwyczajne Walne Zebranie w salce (świetlica) Klubu Sportowego „Surmy” Zamek, Zarząd Miejski ul. Armii Czerwonej.

Ze względu na ważność uchwał przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd Klubu Sportowego ZZK. Poznań zawiadamia, że dnia 26 bm. o godz. 18 odbędzie się na boisku własnym (Dąbiec) miesięczne zebranie sekcji lekkoatletycznej. W dniu 28 bm. o godz. 18 odbędzie się na boisku ZZK Poznań (w baraku) zebranie sekcji piłki nożnej.

ODPOWIADAMY CZYTELNIKOM

P. Romuald Ganowicz — Radzewo pta Bnin — Cieszy nas fakt, że nasi Czytelnicy otrzymują gazety dość wcześnie i regularnie. Jeśli chodzi o kina — Czytelnicy przesyłają nam zbijające się wzajemnie propozycje, w jaki sposób zlikwidować niedociągnięcia. Sprawę kupna biletów przed południem, czy przed seansem na dwie czy pół godziny jest wzięciem gordyjskim, którego „mędrzy poznacyszy” tak wcześnie nie rozważają. A może... Temu bezczek soli, kornia z rzedem i — pomnik na pl. Wolności!

Liecalistka — A więc koniecznie Pani chce, żeby Film Polski specjalnie wyświetlił jeszcze raz „Bohaterki Pacyfiku”. Ale widzi Pani — Filmy Polskie prawdopodobnie nie zechcą powtórzyć programu. Redakcja najprawdopodobniej i przeprosza, że obietnicy nie może dotrzymać.

P. Aleks. Wądecki — Katowice — Oburzony Pana stwierdzenie w artykule „O dach nad głową”, że każdy musi mieć dach nad głową, lecz tam, gdzie jest najpotrzebniejszy” (dany pracownik — red.). „Rugowanie jednostek emerytowanych lub niezadowolonych do pracy dlatego tylko, że nie mogą być wykorzystywane dla pracy — sprzeczne jest z ustrojem demokratycznym”. Słusznie. Ale przypuśćmy, że ktoś mieszka od miejsca pracy o 40 km, a emeryt tuż pod tym zakładem. Czyż nie lepiej przenieść emeryta niezwiązane z niczym z dotychczasowym miejscem i w ten sposób dać możliwość pracującemu większej wy-

dajności pracy? Przecież praca robotnika, urzędnika, czy dziennikarza przynosi korzyści także emerytowi i inwalidzie. Im większa jej wydajność, tym większe bogactwo wszystkich obywateli.

Rodowity Poznanian z Grunwaldzkiej — Z uwag przy okazji skorzystamy.

Poznańska radioamatorka N. C. — Odbiornik radiowy może Pani kupić na raty w firmie radiowej C. H. P. E. w Poznaniu przy ul. Marszałka Focha nr 16 (Hala Cieskiego Przemysłu).

P. Irena Szafrzyńska, Poznań — Internatów dla chłopców, uczęszczających do szkoły powszechnej, nie ma. Internaty dla młodzieży szkół średnich znajdują się w wielu miastach naszego województwa. Blizsze adresy wskaże Kuratorium Okręgu Szkolnego w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka 20.

P. Olejniczak Jan, Karńnice — Podręcznik o koszykarstwie nie ukazał się dotąd na rynku księgarskim.

P. Jacek Jasiński, Poznań — Zakład wodolecznicy w Miłoduchach pod Obornikami jest czynny i tam zechce Pan się udać.

P. Z. Morkowska — Zbrodniarz z Oświęcimia Paul Goetz pochodzi z Niemiec. „Urzednik”, ul. M. Focha 83 — Lekarzy prywatnych obowiązująca taryfa przedwojenna z mnożnikiem 80-krotnym. W sprawie odmowy wizyty przez lekarza U. S. zechce Pan się udać do naczelnego lekarza U. S. w gmachu Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Dąbrowskiego.

Zjawiska astronomiczne w roku 1948

Rok bieżący jest rokiem przestępnym. Miesiąc lutego ma więc 29 dni. Dzieje się tak co cztery lata. Uczymy się tego w szkole, ale nie zaszkodzi przypomnieć sobie, że właściwie rok kalendarzowy nie ma 365 dni, lecz 365,242197, tj. co roku odkładamy mniej więcej 6 godzin, aby po czterech latach zbierać całą dobę i dodajemy ją wówczas do najkrótszego miesiąca lutego. Należy sobie również uświadomić przy tej okazji, że początek każdego nowego roku jest istotnie nowym rokiem. Dlaczego? Słońce porusza się w ogólnej masie gwiazd wewnątrz naszego systemu gwiazdowego i pociąga za sobą cały system planet, do których należy nasza Ziemia. Dlatego każdy nowy rok jest istotnie dla nas nowym, gdyż znajdujemy się na nowym miejscu we wszechświecie.

Gdy już mowa o zjawiskach astronomicznych, trzeba zaznaczyć, jakie będziemy mieli zaćmienia słońca i księżyca w roku bieżącym. A więc zaćmienie księżycza nastąpi 23 kwietnia, a obrączkowe soneczne — 9 maja. Zaćmienia soneczne nie będą u nas widzialne. Obrączkowe zaćmienie słońca można będzie obserwować w Indochinach i w pasie biegnącym pomiędzy Japonią i Sachalinem w kierunku ku Ameryce Północnej. Jako częściowe zaćmienie słońca będzie widzialne we wschodniej Syberii. Pełne zaćmienie słońca obserwowane będzie w Afryce środkowej, skąd cień jego pobieży od Madagaskaru przez Australię w kierunku Nowej Zelandii. Częściowe zaćmienie księżycza w dniu 23 kwietnia br. będzie bardzo małe, gdyż wyniesie zaledwie 0,03 jego powierzchni. Średnia jego zaćmienia wypadła na godz. 14,39. Widzialne będzie we wschodniej Syberii (Kamczatka), na wyspach Kurylskich i na Sachalinie.

Z planet Mars, o którym się obecnie najwięcej mówi, najlepiej widzialny jest w pierwszej połowie roku. Najjaśniejszy świecił 17 lutego br. w gwiazdozbiornie Lwa. Średnica jego widzialności jest niewielka, gdyż wynosi 14 promieni. Merkury w ciągu 1948 roku

trzy razy będzie miał swoje okresy wiosennej i rannej widzialności. Szybkość ruchu Merkurego dookoła słońca nadała mu tę nazwę, gdyż jak wiadomo Merkury w starożytności był bogiem szybko biegającym, kupców i nawet złodziei. Wenus roztoczy swój cudny blask wieczorem 15 kwietnia. Lecz już obecnie obserwować ją można na zachodnim horyzoncie, w gwiazdozbiornach Ryby i Cielca. Widzialna jest dość wysoko i długo po zachodzie słońca. Najwyższe natężenie jej światła przypadnie na maj, po czym zniknie i dopiero z końcem sierpnia zabyśnie jako poranna jutrzienka. Saturn, powoli posuwając się w gwiazdozbiornie Raka i Lwa. Widzialność Saturna będzie w roku bieżącym dość duża. Od początku roku do czerwca widzieć będziemy Saturna przez całą noc (największe natężenie światła w kwietniu). W październiku Saturn będzie widzialny przed świtem. Jowisza obserwować będzie można najlepiej 15 czerwca. Na południu Europy będzie ozdobą ciepłych letnich nocy.

(f. h.)

Czy wiesz, że...

- ...dopiero w wieku XVII zaczęto w Niemczech, Francji i Anglii używać po raz pierwszy widelców? Do tego czasu w domach prywatnych i na uczach jedzono palcami.
- ...herbatę zaczęli sprowadzać Portugalczycy i Holendrzy z Chin w końcu XVI wieku i napój ten nie został uznany przez nikogo, oprócz lekarzy, którzy zalecali go jako lekarstwo?
- ...armaty w XVII wieku strzelały na odległość od 400 do 600 metrów?
- ...pierwsze prymitywne granaty z lontami były znane już w wieku XVII?
- ...kawa weszła w użycie w Europie w XVII w.? W roku 1683 Polak Kulczycki otworzył w Wiedniu pierwszy zakład, który był prototypem późniejszych kawiarni.
- ...tytuł sprowadził z Brazylii Portugalczyk i używał go początkowo jako leku? Pierwszymi nauczycielami w pałacu tytoniu byli słynni żeglarze angielscy Drake i Raleigh. Anglia do tytoniu przyzwyczaiła się szybko. Damy nawet w teatrach nie rozstawały się z glinianymi fajkami.

Pierwsza niedziela ligowa 14 marca grają:

Wobec podniesienia liczby klubów ligowych do 14 opracowany terminarz rozgrywek stał się nieaktualny. Obecnie WG i D przystąpił do opracowania nowego terminarza. Ustalono na razie pierwszy dzień spotkań, które rozpoczną się 14 marca. (Gospodarze na pierwszym miejscu).

- 1) Warta—Cracovia, 2) Wisła—Poznań, Warszawa, 5) Legia—Poznań, Bytom, 4) Ruch—Garbarnia, 5) Rymer—AKS, 6) Tarnowia—EKS, 7) Widzew—ZZK, Poznań. (t)

Natalia Kruszon-Bukowiecka

34

RUBIEŻ

Do miasteczka powiatowego Rubież na Ziemiach Odzyskanych przybyła grupa osiedleńców z województwa centralnych i repatriantów z Bugu. Obok zwykłych karierowiczów i awanturników, pragnących obłowić się na łatwo zdobytych posiadach, spotykamy pionierów-ideowców, którzy w trudzie codziennej pracy organizują życie gospodarcze i kulturalne miasteczka. Tej ostatniej grupie przewodzi młody entuzjasta starosta Nieczyński. Przez jego gabinet przewijała się codziennie dziesiątki interesentów. Starosta nie odmawia nikomu rady i pomocy.

Czasami wzywał do siebie Dorotę. Siadała naprzeciwko biurka, były to najmilsze, najbardziej wyczekiwane przez nią chwile. Starosta przyglądał się jej uważnie i zadawał pytania w rodzaju: — Jakby pani postąpiła, gdyby gabinet mąż zdradzał codziennie z kimś innym? albo: — czy wyobraża sobie pani małżeństwo bez dzieci?

Dorota początkowo czerwieniła się po uszy, później zrozumiała te wiadomości. Do starosty przychodził bowiem również nieszczypliwi mężowie, pokrzywdzone żony. Ostatnio była Bezmąłowa skarżąc się na rozpustnego krawca.

— Co z takim zrobisz? — rozważał głośno Marian prodcz swoich narad z Dorotą. — Bezmąle pani zna, jest doskonałym krawcem, najuczciwszy człowiek w świecie, dobry, uczynny, miłosierny, ale puszcza się. Żona, którą przecież kocha nie wystarcza mu, lecz dba o nią. Dzieci są w szkołach, mają co jeść i w co się ubrać. Trudno go nazwać złym człowiekiem. Niech pani coś poradzi! Kobiety mają większą intuicję i pofrafią się lepiej wczuć w dane położenie.

Patrzyła na nią badawczo. Jeżeli Dorota odpowiadała po jego myśli wpadała w doskonały nastrój, jeżeli milczała lub płałała się w dyskusji, był zły.

— Cenę pani dyskrecję — odezwał się kiedyś. — Początkowo powtarzałem tylko nieważne zmartwienia tych ludzi, czekając czy wróci do mnie płotka puszczona z pani ust. Teraz widzę, że mogę na pani polegać. To rzadka cecha u kobiety powściągliwość.

Niejednokrotnie Dorota była pewna, że Marian po prostu wymagował sobie jakąś historię małżeńską po to, żeby poznać jej reakcję.

Z każdym dalszym tygodniem przyzwyczajali się oboje do tych dyskusji prowadzonych w coraz szerszych horyzontach, dyskusji krótkich, urwanych nieraz po kilku minutach telefonem, inspektorem z województwa, czy inną urzędową przyczyną.

W dzień rocznicy Nieczyński postanowił wydać Biuletyn Informacyj-

ny dla powiatu. Dorota korzystając ze spokoju, odbijała na powielaczu ostatecznie egzemplarze ułożone wspólnie z Marianem pierwszej rubieskiej gazety.

Biuletyn Tygodniowy Nr 1 Starostwa Powiatowego w Rubieży 18. 4. 1946 r.

Zarządzenie Pełnomocnika Rządu. Celem nawiązania ścisłego kontaktu z terenem, oraz planowego koncentrowania sił całego powiatu dla realizacji naszych najistotniejszych zadań, jak również celem informowania mieszkańców powiatu o osiągnięciach w pracy, oraz o przysługujących obywatelom ulgach, przydziałach itp. ważnych życiowych sprawach — Starostwo wydadaw będzie informacyjny biuletyn tygodniowy.

W związku z tym zarządzam, aby Obywatele Sołtysy zwoływali co miesiąc zebrania promadżkie w czasie najdogodniejszym dla mieszkańców (w żadnym razie podczas nabożeństwa).

Na niedzielnych zebraniach gromadzkich nie wolno poruszać spraw partyjnych, ponieważ są to zebrania informacyjne i społeczne, a nie polityczne.

Zalecam wszystkim Obywatelom powiatu branie udziału w tych zebraniach we własnym, dobrze zrozumianym interesie i dla dobra szybkiego wprowadzenia w życie wielkich reform społecznych. dla omówienia potrzeb codziennych, dla dobra Obywateli i naszej ukochanej Ojczyzny.

Proszę o formułowanie na piśmie potrzeb, pragnień i postulatów Gromady i składanie ich za pośrednictwem Obywateli Wójtów na moje ręce, jako Przewodniczącego Powiatowej Rady Narodowej.

Odezwa Pełnomocnika Rządu z dnia 1. IV. 1946 roku do ludności powiatu rubieskiego

Przerzucamy całe siły powiatu na akcję siewną wiosenną. Minął okres przymusowego zahamowania pracy na naszych gospodarstwach. Wkraczamy z zapałem i entuzjazmem do następnego etapu pracy, w której będziemy mieli lepsze warunki niż jesienią.

Niestety w gospodarstwie twoim jest jeszcze wiele do zrobienia. A tu sąsiad jeden i drugi, który nie ma inwentarza. A rodacy w sąsiednich gromadach, wdowy, sieroty i nasi najbliżsi czekają na twoją pomoc. Czy miabyś sumienie odmówić im pomocy? Braterska pomoc to nie tylko dziś obowiązek chrześcijański, obywatelski i narodowy, ale nawet nakaz prawny. Musimy obsiać wspólnymi siłmi cały teren, żeby starczyło

plonów na wyżywienie własnej rodziny i całej ludności Polski. Jeżeli się znalazł odczepieniec, który w tym okresie nie chce pomóc swemu rodakowi, tego w nowej demokratycznej Polsce potępi opinia publiczna, tego ukarzą władze zwierzchnie, jako jednostkę niespołeczną, szkodliwą, sabotującą naszą harmonijną i planową odbudowę Państwa. W naszym nowym gmachu narodowym, nie ma miejsca dla ropuch społecznych myślicieli wyłącznie o własnym tużeniu się.

Musimy obsiać w naszym powiecie każdy hektar jeszcze nieobrobiony. Dlatego też każda zmarnowana godzina to ciężki grzech na twoim sumieniu Polaka. Mamy tysiące hektarów do obsiania. Według obliczeń rolniczego sztabu naszego powiatu wykonamy wszystko, jeżeli nie zawiedziesz ty i inni gospodarze.

Przeciwnym koniem trzeba obsiać przynajmniej 5. a dobrym 7 ha ziemi w sezonie wiosennym. Trzy krowy muszą wykonać pracę 1 konia. Praca wykonywana u sąsiada jest odpłatna.

Wysilek nasz i pomoc sąsiadka mają być dobrowolne i mają wypływać samorzutnie z obowiązku obywatelskiego. Obowiązek świadczeń z tytułu samopomocy rolnej obejmuje:

- a) sprzężaj — konie i krowy,
 - b) maszyny rolnicze.
 - c) materiał siewny i pasze.
- Dla ludzi uchylających się od pracy nałożone będą surowe kary, wymierzone na zasadzie ustawy o karaniu zbrodniarzy narodowych. Wyrażam jednak nadzieję, że w naszym powiecie nie znajdą się ludzie, których trzeba będzie karać i zmuszać do pracy.

Zwczę wszystkim obywatelom powiatu, żeby mieli zaszczepić zdać z godnością ten wiosenny egzamin.

Godne uznania

1. Mamy w swoim powiecie ludzi pełnych oporu i twardej woli w wykonaniu swej pracy. Brak im sprzężaju sami pracują jako siła pociągowa.

W gromadzie Iglice, gminy Stary Las osadnicy sami ciągnęli siewnik. Gromada Iglice będzie specjalnie uwzględniona przy najbliższych przydziałach.

2. Według meldunków akcji siewnej przoduje gromada D e b i n a, gdzie blisko 100% przepisanej areatu zostało obsiane

Sołtysiem jest — Latowy Bolesław. Przewodnikiem — Niczuk Alojzy. Godne potępienia.

1. Agronom gminy w Kładkowie za zaniedbanie spraw akcji siewnej został doraznie zwolniony z zajmowanego stanowiska w dniu inspekcji przez ob. Starostę.

2. Sołtys Kucharek w Dolanowie zwolniony został z powodu zaniedbywania obowiązków.